

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in veča s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hoši sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošlja do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Sv. Oče o časnikih.

Sv. Oče so pred kratkim sprejeli nekega časnikarja in so mu med drugim rekli:

„Nekateri še vedno ne razumejo važnosti časnikarstva. Niti duhovščina niti verniki se ne brigajo za njo kakor bi bilo treba. Starčki pravijo, da je to nekaj novega in da so prej veliko duš rešili, ne da bi se brigali za časnike. To se lahko izreče: prej...! Toda nobeden ne pomisli, da prej slabega časnikarstva ni bil tako razširjen kakor sedaj, da torej protistrup z dobrim časnikarstvom ni bil tako potreben kot sedaj. Mi nimamo več prejšnjih časov, ampak sedanje. Dejstvo je, da brezbožni listi varajo, zastrupljajo in uničujejo naše krščansko ljudstvo. Zaman boste zidali cerkve in prirejali misijone, ustanavljali šole in opravljali dobra dela: ves vaš trud bo zastoj, če ne znate uporabljati katoliških poštenih in odkritosrčnih časnikov, dabranih in napadate.“

Iz teh besed se razvidi, kako veliko važnost pripisujejo Sv. Oče katoliškemu časnikarstvu, in marsikateri dober katoličan, ki pa je v opazovanju časovnih razmer zaostal, bi naj te besede v svojem srcu temeljito premislil, se spreobrnil ter začel podpirati naše katoliško časnikarstvo. Sam Sv. Oče nas kličejo na delo za katoliške časnike, ubogajmo jih in širimo ter podpirajmo dobre liste.

Agitirajmo še nadalje za dobre časnike, pridobivajmo jim novih naročnikov.

Kandidat Terglav v Sav. dolini.

(Utiš volilnih shodov 5. jan. 1908.)

Vse je z napetostjo pričakovalo, kak bo prvi nastop Terglava v Savinjski dolini. Uspeh je presel vse pričakovanje. Terglav je zmagovalno nastopil v Savinjski dolini. Vrlji Taboriti so prvi, ki so z močatostjo odklonili Narodno stranko ter obsojili generala Narodne stranke. Ganljivo je bilo gledati, kako je stal general Narodne stranke, ki je hodil najmanj 18 let v šole, pred sodnjim stolom štirih kmečkih govornikov, ki so dovršili menda samo ljudsko šolo.

Pišek, Terglav, Rančigaj in še en kmet so ti možje, ki so tako prepričevalno govorili za S. K. Z.

in njenega kandidata. Dr. Kukovec je hotel zbadati in napadati, a zavrnil so ga tako, da je stal bled pred njimi, in ni imel ne enega dokaza za svoje predbacivanje. Pristaši dr. Kukovca, ki so bili že itak v malem številu, so jo kar popihali, ko so videli, kako je tepen njih general. Dobil jih je udarec za udarcem, in nazadnje, ko je ubit obležal, je podal roko v spravo poslancu Pišek.

Potem je bilo vse zbrano občinstvo enoglasno za Terglava.

Tu v Št. Juriju je bil dr. Kukovec tako pobit, da je vrgeš puško v koruzo in ni več hodil opazovat Terglavovih shodov. V Braslovčah še je bil torej za Zdolška le neki neznaten govornik, v Polzeli pa se nasprotniki sploh niso več upali na svetlo. Pred vratmi so stali in mrmrali tuintam, kar pa po krepkih opominih poslanca Pišeka ni motilo zborovanja.

Terglav razvija krepko in poljudno svoj program. Naši pristaši so odločno zanj, veliko prejšnjih pristašev Narodne stranke je reklo, da bodo volili Terglava.

Prvi nastop S. K. Z. v tej volilni dobi je bil nad vse sijajen. Čast gre zlasti vrlim Taboritanom, Braslovčanom in Polzelanom ter kmečkim govornikom (duhovniki sploh niso govorili) poslancu Pišek, kandidatu Terglavu ter kmetovalcu Rančigaju. Slava njim!

S tem je v Savinjski dolini led prebit za S. K. Z. Savinjska dolina vstaja in želino pričakuje, da spozna tudi druge zastopnike, S. K. Z., zlasti predsednika kmetaj in poslanca Roškarja, ter poslancev dr. Korošeca in dr. Benkoviča. Pravo je za del kmet na Polzeli, ki je z ozirom na 5. januarij 1908. rekel: „V gorenjsko oziram se skalnato stran, Triglava blišče se vrhovi.“ V Savinjski dolini se blišče upi zmage kandidata Terglava. Savinjšani so veseli, da so tudi Konjičani in Šmarčani zadovoljni s savinjskim kmetom in ravno tako Laščani, ki so razbili nasprotnemu kandidatu shod v Laškem.

Rojaki Terglava spoštujejo Terglavovo hišo, ker je bila od nekdanj poštena in značajna, ter se veseli, da je njih rojak Terglav prevzel žrtev poslančevanja, ker so prepričani, da bo Terglav, kakor Triglava vrhovi, stal neomajeno in neustrašeno za trojne svetinje, vero, narodnost in kmečki blagor.

Laži, ki so bile razpršene po Savinjski dolini radi hmelja, so majodane popolnoma razkrinkane. Le tuintam še kaka ženkica misli, da je dr. Korošec kriv, da se savinjski kmet ne bo prodajal kot češki hmelj. Tem dobrim ženkicam na ljubo še zopet enkrat opozarjamo, da so Čehi zahtevali, naj se vsak hmelj prodaja pod svojim imenom. Čehi so rekli, da jim to škoduje, če se savinjski hmelj prodaja pod njihovim imenom. Čehi so za to svojo misel pridobili tudi Poljake in druge poslance. Proti taki večini pa par Slovencev ne more zmagati. Slovenski poslanci z dr. Korošcem vred so tedaj delali vsa na to, da se še pet let sme savinjski hmelj prodajati pod imenom češki (pemski) hmelj; v teh 5 letih pa bi si naj pridobil svetovno ime, da bi se tudi potem lahko drago prodajal. Dalje je pravila ženkica iz Gomilkega, da dr. Korošec ni imel pravih številk o hmelju. Dr. Korošec je predaval enkrat v žalski fari o hmelju. Za to predavanje si je izpisal iz knjig, ki so pri ministrstvih, koliko hmelja pridelava Savinjska dolina. Ko je te številke na shodu povedal, so začeli nekateri odborniki hmeljarskega društva v Zalcu govoriti: „Ljudje božji, te številke niso več resnične. Mi še ministrom nismo naznanili pravih številk.“ S tem se je torej iztaknila zanikernost hmeljarskega društva v Celju, ki, še toliko ni poskrbelo za blagor hmeljarjev, da bi vsaj prave številke poslalo na Dunaj ministrom. Dr. Korošec je torej pri hmelju popolnoma nedolžen, on si je pridobil šele zaslugo, da je razkril zanikernost hmeljarskega društva.

Agitatorji za Robleka so pravili, če bo Roblek izvoljen, tedaj bo hmelj drag. Koliko je na tem resnice, ve s solzami v očeh povedati vsak hmeljar. Za hmeljarja je bil hmelj letos tako po ceni, kakor še nikdar tako; za Robleka je bil morebiti drag. Mešetarji in agenti so pokupovali tako po ceni hmelj, ko so ga pa pokupili, je poskočila cena; in tako so si mešetarji in agenti prislužili tisočake na tisočake, kmet-hmeljar pa je skoro na beraški palli. Zato se bodo kmeti-hmeljarji morali postaviti na svoje noge, mešetarje in agente pa pomesti v stran. In to ravno želi S. K. Z.: pomagati kmetu-trpinu, da proda ta svoj pridelek, ki ga pridelava s krvavimi žulji, tudi za primeren denar.

Vse to so Savinjšani zdaj uvideli, zato se z veseljem oklepajo S. K. Z., mešetarje, trgovce in

Podlistek.

Kmečki kralj Matija Gubec.

Iz hrvatskega Marko Krajnc.

(Dalje.)

Tahi je verjel laži. Takoj odpošlje Petra, ki pridiiva še s par razbojniki v Zaprešič, pa naravnost k Marušički.

Začeli so jo tepsti, da je reva omedlela in se zgrudila na tla, divjaki pa so kričali nad njo: Tu imaš svojo gospo Uršulo, psica nekrščena, jaz ti pokažem, kdo je tvoj Bog!

Nafo so razbili vrata, ji vzeli vse žito in vola, ki ga je dobila še od stare gospode. Ko so ji doma pobrali sve, kar je bilo kaj vrednega, jo vdarje v vinograd, razbijejo klet in odnese vino. Marušička pa sedi s svojo deco pred hišo, da bi se je kamen usmilil.

Ali je mogoče? Govoriš resnico? zakriči ujec Matija Gubec ter skoči pokonci.

Resnica, kakor je meni ime Juro Mogaič, in kakor ste vi moj ujec. Bil sem danes v Zaprešiču in sem videl vse. Pa prašajte kmete iz Zaprešiča! Vsi so bili priče tega razbojniškega napada.

Kje pa so imeli pesti, te mevža, če so videli vse to na lastne oči?

Niso gledali mirno ne in mislili so že udariti na Tahove hlapce, pa vam pride iz Susjeda cela četa orožnikov. Kaj so si hoteli? Razbojniki se kar udomačijo pri županu; vso noč so popivali in razbijali, a župan ni črnil besedice. Kaj si če proti sili?

Matija Gubec zaškripa z zobmi pa se zamisli.

Od nikoder boljnih vesti! Naj zamudi kdo tla ko samo za minuto, že lomijo batine na njem in ves dan se mora pražiti v kladi na solneu. V Brdovcu se siloma vzeli Matiji Mandiču hišo, polje in vinograd pa ga kakor psa odgnali z batinami z grunta. Se več, grozijo nam, češ, naj kdo le zajukne, pa bo visel koj na prvi veji!

Vsepovsod na okoli vohajo, če je še kdo zvest stari gospodi in če zvejo za koga, gorje mu! Če ima kdo svinjče, pa je treba na gradu pečenke, hajd h kmetu po njo! A ziniti ne sme ne črkice, če ne, mu zdrobijo rebra.

In če ima stari plesnivec Tah enega hudiča v sebi, jih ima njegov sin Gavro, ta paglavec, sedem! Ta smrkulin fantalinski strelja kmečke krave in konje kakor vrabce, pa ščuje na kmete cele gruč psov, ki jih vodi seboj.

Tako je premišljeval Gubec in prekrižal roke na prsih, ki so se mu začele nemirno in burno dvigati.

Iz zamišljenosti ga vzdrami Juro, ki ga začne prositi, naj mu kmalu pošlje svate po Jurkovo Janico.

Dasi je slobodnjak, se mu vendar ne godi posebno dobro; že od mladosti je siromak brez očeta in matere, in domači ga ne vidijo kaj radi, pa bi rad, da bi bilo vsemu temu konec in on samsvoj gospodar.

Gubec nima nič proti ženitvi z Janico, ki je sicer siromašna, pa vendar pošteno in delavno dekle; pa ker sta še oba premlada, zato naj še počakata nekaj časa.

Dragi ujec, odvrne Juro, Vi govorite zmirom modro, ves naš kraj vas pozna, ali zdaj se bojim, da bi moglo biti prepozno, kar se vam zdi prezgo-

daj. Stari volk Tah zbira fante za svojo konjeniško četo. Nedavno me je srečal, ko sem jezdil v Zagreb. Ustavi me pa me vpraša, kdo sem. Ko mu povem, da sem Juro Mogaič, slobodnjak iz Stubice, reče svojemu tovarišu Petričeviču, da si dobro zapomni moje ime. Vem, da sem slobodnjak, in da me Tah po postavi ne sme siliti na vojsko, pa ali vpraša on kaj za postavo? Pred par dnevi je pozval ta smrduh vse vaše starejšine k sebi na Susjed; popisati so mu morali vse tlačanske in slobodnjaške fante, ki bi bili sposobni za vojake. Ko ga brdovski župan opozori, da so sinovi slobodnjakov vojaščine prosti, se obregne Tah nanj, češ, slobodnjaki so ravno taka smet kakor drugi podložni kmeti. Tudi moje ime je tam zapisano. Vidite, ujec, da nisem prišel sem k vam iz same svojeglavnosti. Oženite me, pa je vsemu temu konec. Za Taha ne bi rad nosil glave na Ogrsko Turčinu na prodaj.

Govoril si resnico! Stari Tah se res ne meni za postavo. Naravnost k njemu grem. Tvoji ranjki materi sem na smrtni postelji obljubil, da te varujem in skrbim za te in naj me stane tudi ne vem koliko. Grem! Klanjal se mu ne bom, pa povem mu, kar je prav. Juro, ti pa povej domačim, kaj sva sklenila, potem pa idi v Brdovec in reci Jurku, naj se, dekle pripravi!

Poln radosti vošči Juro ujec „Lahko noč“ in oddirja veselih korakov proti vasi.

Gubec gre proti ograji pa gleda nekaj časa za odhajajočim nečakom, ko začuje od druge strani peket konjskih kopit in za hip se ustavi pred vratmi konjenik, čvrst in krepek mlad mož, ki ga je odeval črn plašč. Skoči s konja, odpre vrata ter pelje konja na dvorišče, kjer ga priveže za drevo.

Dober večer, Mato!

agente Narodne stranke pa pustijo na stran, ker ti nočejo delati za njih blagor.

„Terglava blešče se vrhovi.“

Politični ogled.

— Deželni zbor štajerski v starem letu ni bil sklican k zasedanju, da bi dovolil proračune za letošnje leto. Deželni davki se bodo torej pobirali brez dovoljenja deželnega zbora, kar je proti ustavi. Toda kaj se brigajo naši Nemci za ustavo, kjer imajo večino? Govori se, da nemška večina vsled tega ni želela zasedanja deželnega zbora, ker še nima izdelanega načrta za volilno reformo. Sicer pa deželni zbor baje pridno dela na tem načrtu. Kakor čujemo, hoče nemška večina Slovencev napraviti veliko presenečenje. Volilni okraji se bodo razdelili tako, da bomo Slovenci izgubili mogoče dva, gotovo pa eden mandat. Ker se število slovenskih mandatov ne bo povečalo, imeli bi torej samo devet poslancev, koje število pa je nezmožno za vsako obstrukcijo. Vodilno ulogo med štajerskimi deželnimi poslanci si prilastuje dr. Ploj, in njega, kot vladnega moža, ne smatramo za dovolj trdnega, da bi bilo misliti na odločni odpor. Kakor v državnem zboru bo nam tudi v deželnem zboru napravil veliko škodo. Namesto, da bi se brugal za deželnozbornsko volilno reformo, dela po Spodnjem Štajerskem zgago in ustanavlja tretjo stranko.

— Deželni zbor kranjski je razpuščen in kmalu se bodo stranke začele boriti za mandate. V boju bodo nastopile tri stranke: Slovenska ljudska stranka, Narodno-napredna (liberalna) stranka in Slovenska gospodarska (mladoliberalna) stranka. Mogoče je, da v Ljubljani in Idriji postavijo tudi socijaldemokrati svoje številne kandidate. Glavno vprašanje pri teh volitvah je, ali bo Slovenska ljudska stranka dobila večino in v korist volilcev bi tudi bilo. Slovenska ljudska stranka ima visoke načrte v svojem programu, katere hoče izvesti v prid slovenskemu ljudstvu. Dosedanja liberalna doba na Kranjskem je bila neplodna in njen uspeh je, da se je polovica slovenskega ljudstva preselila v Ameriko. Niti v narodnostnem oziru niso liberalci izpolnili političnih pričakovanj. Pri deželnih volitvah, pri sodnijah, pri vseh uradih se še šopiri nemščina in Nemci. Liberalci znajo povsod le kričati, ne pa delati.

Goriški deželni zbor je tudi razpuščen in naša bratska stranka, Slovenska ljudska stranka, se z velikimi upi pripravlja na volilni boj. Mlada še je, a delavna, živahna in priključiva z vsem svojim nastopom. Čile, mlade moči nastopajo ob strani starejših, izkušenih politikov. Naj se obrne volilna sreča kakorkoli, stranka bo v deželnem zboru igrala veliko vlogo, četudi si pripori le nekaj mandatov. Slovenski poslanci bodo razdeljeni med krščanske in liberalne poslance, istotako italijanski. Gotovo pa je že danes, da bodo krščanski poslanci imeli večino v prihodnjem deželnem zboru in bodo lahko hodili skupaj v vseh vprašanjih, razven v narodnih.

Mala politična naznanila.

Dne 2. januarja: Cesar prične dne 9. t. m. zopet podeljevati splošne avdijence. — Na spomlad baje obišče srbski kralj Peter našega cesarja. — V Perziji je nastal mir, ker sta se sporazumela šah in parlament. — Med sejo francoskega senata se je zgrudil francoski pravosodni minister Desaigne mrtev na tla. — Severoameriška vlada je zalogo streljiva na Filipinih potrojila. Japon-

ska pa je naročila mnogo streljiva. — Avstrijski in ogrski ministrski predsednik sta bila odlikovana z velikim križcem Štefanovega reda.

Dne 3. januarja. Delegacije prično posvetovanje še le 18. t. m., seje pa se začnejo še le zadnji teden tega meseca. Delegati si bodo prej ogledali na povabilo admirala Montekukula vojno mornarico. — V ameriški državi Nikaragua so se uprli Moskito-Indijanci. Položaj je tako nevaren, da je izkrcala neka angleška vojna ladja stotnijo vojakov. — Iz Maroka poroča admiral Filibert, da so Francoski vojniki vzeli z navalom Hasbah-Mednina. Rod Beni-Snassen je premagan. — V Vancouverju v Sev. Ameriki so se na novega leta dan stegli Američani in tam nasejli Japonci. Padlo je več oseb. Ljudstvo je strašno razburjeno. — V Petrogradu so razkrili zaroto proti carici materi.

Dne 4. januarja. V Tetuanu v Maroku so hoteli upeljati francosko policijo, toda ljudstvo se je temu uprlo. Policaji so morali bežati v španski konzulat. — Državni zbor bo baje sklican šele 17. marca, proračunski odsek bo pa začel z zborovanji že ta mesec. Državni zbor bo zboroval na to do konca junija, na kar začnejo zborovati deželni zbori. — Včeraj je umrl v Kotoru princ Stanislav, sin črnogorskega princa Mirkota.

Dne 5. januarja. Danes je 50 let kar je umrl slavn maršal Radecky.

Dne 6. januarja. Dunajski občinski odbor se bavi sedaj s vprašanjem, kako poceniti premož. — Ob italijanski meji namerava Avstrija pomnožiti topničarstvo! — Severoameriške države utrjujejo tihomorsko obrežje. — Danes in včeraj so zborovali v Pragi zaupniki češke katoliške ljudske stranke. Zbralo se jih je 400. Posvetovali so se radi deželnozbornskih volitev.

Dne 7. januarja. Krščanski socialci na Hrvatskem ne bodo postavili pri prihodnjih volitvah kandidatov, kakor poroča njih glasilo „Hrvatsko.“ — Španska kraljeva dvojica pride na Dunaj meseca maja, da obišče našega cesarja. — Gospodarski odsek državnega zbora bo začel 14. t. m. s sejami. — Povodom včerajšnjih božičnih praznikov na Ruskem so bili pomiloščeni vsi upravnim potom kaznovani. — Krščansko-socialna stranka za južno Tirolsko je imela danes dobro obiskano shod v Bolcanu, kjer je tudi govoril minister Gessmann. — Listi zopet imenujejo kot kandidata za jugoslovanskega ministra dr. Šusteršiča in dr. Ivčevića. Ime dr. Ploja je že izginilo s površja. — Za hrvatskega bana je imenovan baron Rauch. Rakodžay torej ni dolgo banoval.

Razne novice.

* **Nove stranke ne bo.** Shoda dne 5. t. m. v Celju, na katerem je hotel ustanoviti dr. Ploj zavarovalnico za prihodnje državnoborske volitve ali novo stranko, ni bilo. Ploj je tudi med prvaki igral, za njim si ne upa nihče več iti. Kar je storil Ploj Kmečki zvezi, to se bo na njem samem maščevalo — in se že maščuje!

* **Duhovniški spremembe.** Kapelan g. Jos. Trafenik iz Hajdine je postal uradnik kn. šk. pisarne v Mariboru. Vpokojeni dekan vuzeniški g. Tomaž Mraz se je preselil iz Selnice k usmiljenim bratom v Gradec. Prestavljeni so gg. kapelani: J. Plopatnik iz Sv. Urbanu v Hajdino, Simon Petek iz Malenedelje v Majšperk, Karl Malajner iz Majšperga k Sv. Urbanu, Franc Ogradi iz Sv. Barbare v Halozah k Sv. Jakobu v Slov. gor., Jakob Ra- buza iz Sv. Jakoba v Slov. gor. k Sv. Barbari v

Halozah; kot kapelan pri Malinedelji je nastavljen bivši frančiškan o. Odorik Lorbek.

* **Z davkarije.** Vodja davčnega urada v Brežicah je postal Ivan Pernovšek iz Slov. Gradca. Davčni kontrolor Fr. Czak je prestavljen iz Št. Lenarta v Slov. Gradec, davčni asistent Fr. Sedlak iz Celja v Radgono, davčni asistent Emanuel Der-niatsch iz Radgone k Št. Lenartu v Slov. gor., davčni asistent Maks Merčun iz Konjice v Brežice. Prestavljen je davčni oficijal g. Andrej Cizl iz Celja v Kozje.

* **S pošte.** Poštar g. Jakob Šegula v Št. Ilju v Slov. goricah je imenovan poštarjem v Grobelnem. — Poštar Jožef Knely v Ljutomeru je prestavljen v Eggenberg pri Gradcu.

* **Zadružni tečaj v Mariboru** je zelo dobro obiskan.

Udeležuje se ga 54 mož in mladeničev iz vseh spodnještajerskih okrajev. Shod je otvoril državni poslanec in predsednik Zadružne zveze v Ljubljani dr. Krek z znamenitim govorom. Tečaj vodita gg. Pušenjak in Pelc. K otvoritvi tečaja sta prišla tudi državna poslanca dr. Korošec in Pišek.

* **Za naš list** se je zanimanje letos še le povečalo. Iz mnogih župnij smo dobili povprečno po 30 novih naročnikov. Hvala našim prijateljem za agitacijo. Obenem prosimo za krepko nadaljevanje agitatoričnega dela. Pozdravljeni!

* **S. K. S. Z. za Štajersko.** Tajnik Zveze je g. Jožef Šut. Svoje mesto je nastopil z Novim letom. — Društveni koledarček za leto 1908 je v Ljubljani izšel. — V mariborski okolici se je ustanovila zopet nova potovalna knjižnica. — Pozivljamo dekanjske odbore, da povsod začnejo s svojim delovanjem.

* **Zadružna Zveza v Celju** in njen ravnatelj g. Jošt. Vedno pišejo celjski gospodje, da ravnatelj g. Jošt najbolj razume zadružništvo. Mi o tem nismo tako prepričani. Gospod Jošt nima pravega smisla za edino primerne kmečke denarne zavode, t. j. za Rajfajzenovke. Mi mu priporočamo toplo, da se pridno uči Žmavčevo knjigo o namenu in koristi rajfajzenovk. Če bi Zadružna Zveza celjska razumela rajfajzenovke, bi ne obremenila svoje lastne zavode z velikanskimi obrestmi. Tako je zahtevala od posojilnice v Jarenini, ki je v celjski Zvezi, za denar, katerega ji je poprej posodila, od 1. decembra naprej 6%. Kako naj rodoljubi delajo v dobrodelnem smislu rajfajzenovk nad ljudstvom, če jim „mati vseh zavodov“ naloži tako veliko obrestno mero, katere ne morejo zahtevati od nobenega kmeta! Na ta način bi morala posojilnica v Jarenini zahtevati od svojih dolžnikov vsaj 7 %. To bi bilo pa že preveč! Tega tudi posojilnica ni storila, temveč je hitro vrnila denar svoji dobri materi „Zadružni Zvezi v Celju“. V Celju menda tudi ne vedo, da je Jarenina naša važna obmejna postojanka.

* **Kletarski tečaj.** Spored tozadevnega razglasa vršil se bode početek meseca svečana na deželni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru, kletarski tečaj. Obili obisk prvega takega tečaja v preteklem letu in zanimanje udeležencev za predavanja in praktične demonstracije pokazal je, da se je s takim tečajem posebni potrebi vstreglo. Saj so pa tudi naši vinogradniki in drugi tozadevnega pouka v resnici potrebni. Saj oni mnogo preveč podcenjujejo pomen razumnega postopanja pri tretviti, pri predelavanju grozdja v mošt, pri razvoju vina, katero ima na vino velik upliv. Mnogokatero vino, ki je sicer dobrega pokolenja, se ne razvija tako kakor bi se moralo, dobi napake ali pa oboli vsled napačnega ravnanja. Precej lahko je obvarovati vino pred boleznimi ali pred pogubo, ako se poznajo vzroki bolezni in pa sredstva proti njim. Znanje kemičnih sestavin mošta in vina je poleg pokusne važno sredstvo za presojanje vrednosti vina kot užitnine, kakor tudi za ravnanje z vinom. Pripadni novi vinski postavi se izogne neprijetnostim in kazni, kdor pozna bistvo iste, kdor pozna dovoljeno in nedovolje-

Ali ste vi, milostivi gospod? Kaj pa vas je prineslo k meni?

Čudiš se, vem, da prihaja k tebi Štefan Gregorijanec. Imam ti nekaj povedati; mislim, da sva sama?

Nikogar ni blizu!

Sedi, Mato, de Štefan ter si odpne svoj širok plašč.

Sedeta pod orehi.

Ne bi rad, da me vidijo Tahovi ljudje, zato sem prišel na noč. Nisem te prišel spraševati, kako se vam godi pod novo gospodo; saj vem, da ste že vsi občutili njen bič, ki vas je ranil do krvi; tudi ne nisem prišel spraševati, kako vam je bilo za gospodovanje moje tašče, gospe Uršule, ki vam je bila zmirom dobrohotna.

Bog in duša, res je!

In Tahi, kaj vse ne spočinja z vami! Guli vas in odira, jemlje vam zemljo in imetje in zdaj vam če odgnati še sinove v vojsko na Turško. Je to pravica? In vi molčite!

Ni pravica, pa kaj si čemo? reče Gubec in mirno pogleda plemenitaša.

Poiščite si pravico!

Kdo pa nam jo da? Tudi nam je vzel vse imetje; kakor razbojnik se je pritepel ponoči v Susjed in vrgel gospo Uršulo na polje. Pa kje ste iskali, ali da bolje rečem, kje ste dobili pravico? — Vem, da ste ga tožili banu, a Tahi še vedno gosposduje na Susjedu in v Stubici.

Tožili smo ga res, pa pomisli, ban je Tahov sorodnik.

Če ban ne mara za pravico, če je vi gospoda ne morete doseči, kako pa jo bomo mi kmetje?

Zate še vseeno lahko! Mnogo vas je, močne pesti imate. imate kose, imate puške. Česa vam je še treba več?

Potem pa se vi s Tahom pomirite, nas pa pobesite!

Bog mi je priča, nikdar! Tako misli tudi gospa Uršula in moj oče podban.

Res, vaš gospod oče je pravičen gospod in naš človek. Mi kmetje silno trpimo pod tem nečloveškim Tahom in že mnogokrat mi je vskipela kri. Hudiča, če sem kmet, pa še vendar nisem zabita živina! Pa povejte mi po resnici, milostiv gospod, zakaj ste prišli ravno k meni, k Matiju Gubeu?

To sam dobro veš. Kmet si, ali nisi kmet kakor so drugi, pameten človek si. Po vsem okraju te kmetje ubogajo bolj ko mašnika in rajši kot grajščaka. Če se posvadijo, pridejo k tebi, da jim ti razsodiš, ti jih pomiriš, ker več veš kot drugi ljudje. Kar rečeš ti, to je kakor pribito!

Kaj mi je tedaj storiti?

Pojdi k svojemu kumu Ilji Gregoriču in pa h kmetom po drugih vaseh. Tahi zapusti v par dneh s svojo četo grad. Močne pesti imate in mišice tudi zdrave!

Bojim se, da ne ostane vse pri starem. Pa čujte, milostivi gospod, kar vam zdaj povem. Odgovoril me je v mladosti sorodnik, župnik, blag starček, samo prezgodaj je umrl. Naučil me je brati; pisati žalibog ne znam. Po njegovi smrti mi ni ostalo druga nič ko ena edina stara, stara knjiga — sv. pismo. To knjigo pogosto berem, pa vidim, da je na svetu vse drugače, nego se tam piše. Knjiga pravi, da smo vsi otroci Adamovi in Evini, da smo torej bratje plemenitaši in kmetje. Kmečki rod je potemtakem ravno tako star kakor plemenitaški, samo

da kmet nima na koži zapisano, kako mu je ime. Pa ko vidim, kako brat plemič ubija brata kmeta, kako ga pleni, zatira in pesti, se mi pogosto! rodi misel: Bog ne govori tako! V svetem pismu se piše: „Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe! Svet je zašel s prave poti, a božja pravičnost, ga pripelje zopet na pravo stezo!“

Štefan skoči s klopi in srpo pogleda Gubca, ki mirno nadaljuje:

To vam povem, da veste, kako Matija Gubec misli. Ako vam, gospoda, vaša pisma pravijo, da ste vi boljši, mi slabši, zakaj nam ne priznate vsaj toliko, da smo tudi mi ljudje? Kmet vam je dober samo takrat, kadar vam je treba njegove pomoči, drugače pa velja pri vas: kmet je smet. Vi iščete pri nas pomoči zoper Taha, ki ga tudi jaz sovražim, ker misli, da je on sam Bog, mi drugi pa psi. Mi bomo prelivali kri za vašo pravico, kako pravico pa dobimo mi, kmetje?

Štefan pogleda z nekim spoštovanjem kmeta, ki je bil visoko dvignil glavo, pa pravi:

Evo ti moje vere, kadar pride moja gospa tašča Uršula nazaj na grad Susjed, si slobodnjak!

Kmet se nasmehne pa de svečano:

Motite se, gospod, če mislite, da iščem plačila za svojo pomoč. Jaz sem sam in ostanem, kar sem. Ali srce me boli, ko vidim, kako plaka in vzdihuje pod Tahovim jarmom toliko sirot!

Čuj me, Gubec, reče na te besede Štefan, kmet si, a pod to kmečko obleko ti bije plemenito srce in plemenita kri ti polje po žilah. Evo, zaklinjam se ti pri živem Bogu: Ako se nam povrne naš imetje, vas bomo branili vsikdar pred krivico kakor lastne brate!

(Dalje prihodnjič.)

no ravnanje z vinom. V napovedanem tečaju razpravljalo se bode na ta in druga vprašanja. Praktična razkazovanja popolnjava bode predavanja. To primerno podjetje bode torej našim vinogradnikom in drugim gotovo v veliko korist.

* **Družba sv. Cirila in Metoda** nam je poslala izredno dolgo izjavo, v kateri se brani proti očitaniu nehonetnega postopanja nasproti č. sestram. Čudimo se, da jih je v Ljubljani tako zbadlo to očitanie, katero smo rabili prav v pomenu nekavalirskega nastopa nasproti ženskam. Je-li bilo kavalirsko postopanje družbe, da pusti v „Domovini“ blati č. sestre, da morajo iz Mute, ker niso bile sposobne? Dolžnost, ne samo kavalirstvo, bi zahtevala, da bi popravljala družba ta napad „Domovine“, ker je popolnoma neresničen, ne pa da se brani samo v listih radi svoje opustljivosti nasproti drugim. O drugih dejstvih kavalirstva pa še spregovorimo, če želijo gospodje v Ljubljani!

* **Slovenci in Nemci na Štajerskem.** V zadnjem zvezku „Statistische Monatschrift“ razpravlja profesor dr. Pfandner o narodno-tnem razvoju prebivalstva na Štajerskem. Nas zanimajo sledeči podatki: „Naraščaj ali nazadovanje ljudstva v gotovih okrajih — pravi prof. Pfandner — ima dva glavna vzroka. Eden je naraven: da imamo preostanek pri rojstvih; drugi je več ali manj v prvi vrsti gospodarski: posledica iz preseljevalnega gibanja. Preostanek pri rojstvih po mestih je skoro enak ničli. Vse drugače pa je na deželi. Ta so brez izjeme taki preostanki, ki so pa v slovenskem ozemlju razmeroma mnogo in tudi vobče nekoliko večji od onih v nemškem. Zlasti je zanimivo, da ima 420.000 Slovencev v zadnjem desetletju nekoliko večji preostanek pri rojstvih kakor 760.000 Nemcev. Od leta 1890 do 1900 je imelo vseh 6 zgorajštajerskih političnih okrajev naraščaj, ki pa v sorazmerju onega Slovencev ni dosegel. Največje nasprotje v tem oziru imata Bruck z naraščajem 2-83 odstotki in Hartberg z 9-18 odstotki. V slovenskem delu se zlasti proti jugu opaža, da se prebivalstvo vedno bolj množi. Največja je ta pomnožitev v političnih okrajih Brežice in Celje, medtem, ko z Nemci naraščajni severni okraji nimajo tolike pomnožitve. Slovenci ki se dvakrat hitreje množijo kot Nemci, so v zelo ugodnem položaju. Prof. Pfandner je prišel do zaključka, da bodo v slučaju, ako ta pomnožitev ni odvisna od nobenega drugega činitelja, v 130 letih Slovenci nadkriljevali po številu Nemce na Štajerskem. Ta preostanek ima deloma svoj vzrok v večjem številu porodov, deloma ker jih mnogo manj pomrje. Pozornost vzbuja zlasti dejstvo, da splošno v slovenskih pokrajinah pomrje mnogo manj ljudi. To spravlja pisatelj v zvezo s tem, da je v nemških delih mnogo več nezakonskih otrok, ki radi neradne hrane in slabe postreže navadno kmalu pomrjejo. Statistično je namreč dokazano, da je največ nezakonskih porodov na Zgornjem Štajerskem, predvsem v severozahodnem delu.

* **Tržne vesti.** Sodili smo že, da se bo postavila žitna kupčija na resničnejša tla in da pridemo do pravičnejših cen. Skozi tri tedne je bila tendenca mlačna, tudi cene so padale. Konzum pa ravno zato ni hotel poseči po blagu in smo imeli popolnoma mrtvo kupčijo. To je bilo tudi krivo umikajočih se cen in medlejše tendence. A v tem pričakovanju smo se motili in tržni položaj nam danes zopet kaže, da ne bomo prišli do ugodnejših cen. Pred dvema dnevoma se je tendenca obrnila in cene so se začele zopet dvigati. Tudi minuli teden nas je trg presenečil z zopetnim povišanjem cen. Vzrok izpremembe v cenah in tendenci je baje mrzlo vreme, ki je nastopilo, ker snežena odeja je pretanka, da bi ščitila setve pred občutnim mrzom. Ze pri prejšnjih cenah konzum ni segal po blagu, še manj pa sedaj in tako o večjem prometu ne moremo govoriti. Seveda se vsak boji po visokih cenah si nabaviti zalogo, marveč kupi le najnujnejšo. Lastniki blaga pa tudi niso živahni v ponujanju, ker upajo, da jim spekulacija pripomore do še višjih cen. Zaspianost kupčije nam je prinesla nekoliko nižje cene ogrskih mlinov, ker je te začela tiščati moka. Tiste, vsakih deset dni višje cene pred prazniki, pač niso bile pripravljene, da kupuje konzument in so škodovala le mlinom, ker jim je ostala moka. Ako se pa bodo cene zrnja stalno dvigale, bodo mlinci seveda zvišali cene. Otrobi in klajna moka ne gresta več. Njunin čas je minul in zato so začele cene padati. Obrestna mera na denarnem trgu je začela padati. Angleška banka jo je znižala za 1 %, ker je postal položaj na trgu ugodnejši in tudi v Ameriki se boljšajo razmere.

* **Orožne vaje.** Po posredovanju katoliških poslanecev, tudi slovenskih, se bodo odslej vršile orožne vaje od sredine marca do konca septembra. Vsak rezervist si bo lahko v tem roku izbral čas, ki mu najbolj ugaja za njegove razmere. Svoje želje mora naznaniti pri županu.

* **Iz Amerike** prihajajo že čez en mesec neprenehoma z vsakim prekmorskim parnikom delavci nazaj v Evropo. Družbe za prekmorsko vožnjo imajo polne roke. Mnogo podjetij v Ameriki je naredilo polom. In nastalo je vsled teh nesreč pri podjetjih pomikanje denarja. Vsled tega pa so se morale ustavititi zgradbe železnic, tovarni in drugih novih podjetij. Najbolj so prizadeta železninska podjetja. Dvajset plavžev se je moralo zapreti, in samo ena družba za železnino, takozvani „Steel-Trust“ je odpustila 20.000 delavcev. V pitsburškem okraju, kjer je posebno veliko jugoslovanskih delavcev, so se trumoma poslavljale delavske moči.

* **Na opazovalni oddelki** kranjske deželne bolnice so oddali g. dr. Pika, odvetnika v Postojni, nekdanj odvetnika v Kozjem in Marenbergu.

* **Imenovanje.** Sodna kancelista Jožef Šuln v Konjicah in Vincenc Gajšek v Celju sta imenovana oficijalom.

* **Učiteljsko mesto** je razpisano pri Sv. Marjeti ob Pesnici (II pl. r.) do 31. t. m.

Mariborski okraj.

m **Slovenci, k predavanju!** Opozarjamo zopet na predavanja v Flöbergasse št. 5 v prostorih delavskega društva. V nedeljo, dne 12. t. m. ob 10. uri dopoldne predava g. Zolgar „O socijalni demokraciji in delavstvu“. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

m **Predavanje S. K. S. Z.** Preteklo nedeljo nam je dr. Kovačič v poljudnem govoru razložil duševne bolezni, njih začetek in konec. Duševne bolezni podedujemo po svojih starših ali pa jih dobimo vsled poškodb. Zato naj imajo starši otroke vedno pred očmi, ker majhen padeč zadostuje in otrok je revež do smrti. K tako važnemu predavanju bi bilo pač želeli več poslušalcev. Prihajajo nedeljo v obilnem številu poslušati g. V. Žolgarja. Začetek ob 10 uri predpoldne.

m **Maribor.** Dne 1. jan. je sprejel mil. g. škof č. duhovščino iz Maribora in okolice, ki mu je čestitala za Novo leto. Mil. g. se je zahvalil za čestitke ter omenjal, da se je v starem letu v naši škofiji marsikaj znamenitega zgodilo, n. pr. izdanie knjige o posvetovanjih in sklepkih zadnjega lavantinskega cerkvenega zbora. V Novem letu nas čaka trojni jubilej: petdesetletnica Marijine prikazni v Lurdu, papeževa petdesetletnica mašništva in šestdesetletnica vladanja cesarja Franca Jožefa. Vsa ta slavlja bo obhajala naša škofija prav slovesno. Mil. knez in škof namerava izdati poseben pastirski list z ozirom na te jubileje.

m **Sv. Ilj v Slov. gor.** V slavni kobači so imeli „Sylvesterabend“. Zbrani so bili, kakor ponosno pravi „Marburgerca“ sami „inteligentni“ ljudje in med njimi tudi nekaj „mirnih“ Slovencev. Kakšni so ti „inteligentni“ ljudje in „mirni“ Slovenci, bomo še že povedali. Danes se kratko pomudimo samo pri osebi, ki je bila nekako duh celega večera — pa bolj hudobni duh — ker je vse tako razburila. „Marburgerca“ jo imenuje „siroto“ in noče povedati imena. Ta „sirota“ je namreč gdč. Leopoldina Mejak, „vzorna“ učiteljica na slovenski šoli. Skovala je za tisti večer nekaj pesem v slovo staremu letu — kjer pa je v tako vznesenih besedah klicala na pomoč „Germanijo“, da je pametnim ljudem bilo preveč. Nekateri so hitro protestirali in tudi odšli. Le znani odklenkani župan Fišereder in nadučitelj Sadu — s kranjsko srajco — ta dva sta se preponižno vlegla na trebuh, vstala s svetim spoštovanjem in sta govornici obiznila njene pristno-nemške roke! Ali ni to za počit? Koliko stopinj ima Sadu zdaj bolj nemške krvi, bomo še preiskali! Pa stvar še ni pri koncu. Gdč. Mejak je govorila tako „nemško“, da so se za njo začeli zanimati tudi orožniki. In v petek je zadela nemško frajlico redka čast, v šolo pride g. stražmojster Križan z g. županom Thalerjem, ki sta ji skušala pomiriti preveč vskipelno nemško kri. . . . Mislimo, da s tem cela stvar še ni končana! Vprašali bi samo merodajne šolske oblasti, ali jim je vse to znano in kaj hočejo storiti, da se ne bodo več dogajale take reči? Ali jim je sploh znano, kaj se godi na naši slovenski šoli pod vodstvom Sadujevca? Kako more na tej šoli, četudi samo začasno, delovati učiteljica Mejak, ki niti nima izpisa iz slovenščine, in ki tudi res ne zna treh stavkov po vrsti povedati slovenski — o njenih zmognostih kot učiteljica in vzgojiteljica niti ne govorimo! Po pravici se branijo starši taki učiteljici pošiljati svoje otroke. Proč s takimi učitelji, proč mora učiteljica Mejak — to boče zdaj naš klic!!

m **Ruše.** Nagla smrt. Smrt je letos pri nas brzo in na nenavaden način začela s svojo ulogo. 3. t. m. je šel Jakob Karničnik, hlapec na Lobnici, zjutraj k koritu za napajanje živine nasekavat led po potu, da bi živina varneje hodila. Revežu je izpodrsnilo, in padel je tako nesrečno v korito polno vode, da je obležal. Ker ga dolgo ni bilo, grede ga iskat in najdejo ga na hrbtu ležečega v vodi mrtvega. Po mnenju zdravnika ga je brčkone pri padcu zadela kap, ker bi se drugače iz ozkega in plitvega korita gotovo rešil. N. v. m. p.!

m **Sv. Jakob v Slov. gor.** Dne 18. grudnia 1907 je vrl naroden in veren mož Alojzij Dolajš, previden s sv. zakramenti za umirajoče v 58. letu svoje starosti mirno v gospodu zaspal. Domači pevski zbor mu je zapel par žalostnih doma in pri odprtem grobu. Pogreba se je udeležilo nad 500 faranov, dokaz, kako priljubljen je rajni bil. Kot njegov spremljevalec se tem potom zahvaljujem č. domači duhovščini, kakor tudi pevskemu zboru in vsem, ki so rajnemu izkazali tako čast. N. v. m. p.!

m **Pragarsko.** (Kako skrbi južna železnica za popotnike.) Kako vodstvo južne železnice gleda le na to, da dobi čim največji dobiček, a mu je korist in potreba popotnika deveta briga, nam jasno kažejo razmere na Pragarskem kolodvoru. Čakalnica III. razreda je ob enem tudi gostilniška soba. Tje prihajajo pit ne samo potniki, ampak tudi mnogoštevilni delavci na železnici in okoličani. Vsled tega je čakalnica največkrat prenapolnjena od pivecev, tobačni dim se vali v gostih oblakih po njej, polna je vinskih in raznih drugih duhov. V poletju vsaj lahko ostane na peronu, kdor ne more zdržati noter. Ali naj tudi v mrazu ostane zunaj, kdor ne more prenašati raznih neprilic gostilniške sobe? Kako pride potnik do tega, včasih po več ur čakati v, takem prostoru, kjer je dostikrat huda gnječa, dihati pokvarjeni zrak, prenašati razno nesnago, poslušati hrušč in trušč pivecev. Kam naj se poda po-

sežno zdaj v zimskem času mati z majhnimi otroci? V čakalnico II. razreda ne sme, a v čakalnico III. razreda pri takih razmerah vendar ne more ž njimi. Za krčmarja je to seveda dobro, ker je na ta način popotnik skoro primoran piti po pregovoru: Kdor med volke zaide, mora z njimi tuliti. (Na ta način se pri nas rešuje alkoholno vprašanje!) A potuje človek vendar ne samo zavoljo krčmarjev in judov, in južna železnica nima menda samo pravice jemati denar, ampak gotovo tudi dolžnost, skrbeti za potrebe in vsaj najpriprostejšo udobnost občinstva. Merodajni činitelji naj bi skrbeli, da se ta nedostatek popravi.

m **Črešnjevec** pri Slov. Bistrici. Vsled preobilo zavžitega žganja končal je svoje življenje na Črešnjevcu dobro znani Jakob Lepej, star 44 let. Znan je bil radi svojega koša, katerega je vedno na rami nosil, in preskrbljeval vaščane s potrebnimi rečmi iz Slov. Bistrice. Žal, da so ga mnogi zlorabili, zlasti njegovo dobrotljivost. Rad je vsakemu storil kako dobro delo. Zadnji čas je služil za hlapca pri Ludoviku Kresniku. Na novega leta dan je šel v gostilniški sobi. Iz gostilne Kresnikove so ga zavlekli pod kolarnico, kjer je na tleh umrl brez zdravniške pomoči.

m **Jarenina.** Na Sv. treh kraljev dan, spremili smo v veličastnem sprevodu v prijazni jareninski dolini prvo žrtev neizprosne smrti v novem letu, deklico cvetočih let Antonijo Sauperl. Huda bolezen jej je po 2 letnih mukah uničila mlado življenje. Vjej kot vzorni slov. deklici izgubil je slavni jareninski pevski zbor najboljšo svojih pevk, ki njej je v slovo zapel 3 pretresljive žalostinke, bralno društvo najboljšo pomoč, pri raznih veseljih predstavah, njena mati udova pa skoraj edino podporo za svoja stara leta. Njeno smrt obžaluje vsa jareninska fara, toda Božji previdnosti se ne more nihče ustavljati.

m **Sv. Ropert** v Slov. gor. Včasih mi je že všla beseda: Hvala Bogu, da so prazniki minuli! A letos se mi toži po njih, kajti tako povzdignjenega duha že nisem bil leta in leta. Kaj ne premore lepo cerkveno petje? Kakor nekdanj angelji pastirčke, tako so letos mene cerkveni pevci opominjali: „Raduj se človek moj.“ Kako sem bil vesel in gotovo vsi drugi z menoj! Hvala lepa č. g. župniku, pa tudi pevkijam in pevcevm za njih trud in požrtvovalnost. — Ravno tako veselo bilo je pa tudi gledati naše vitke fante, ki so pred kraljem nebes in zemlje pri sv. mašah stali kot „častna straža.“ Jedni na koru, drugi pred altarjem, vsi so nas razveselili. Čast njim!

m **Maribor.** „Slov. Čitalnica“ in „Bralno in pevsko društvo Maribor“ priredita v nedeljo dne 12. prosinca 1908 v veliki dvorani Narodnega doma narodni igrokaz v štirih dejanjih „Zaklad“. Med dejanji svira slavni slovenski trgovski orkester. Blagajna se odpre ob pol 7 uri zvečer. Začetek točno ob 8 uri.

m **Laporje.** Kat. sl. izobraževalno društvo v Laporju priredi v nedeljo, dne 12. t. m. gledališko predstvo ob pol 4. uri popoldne v društveni sobi. Vspored: a) Venček narodnih pesmi. Poje mešani zbor. b) Božična noč. Deklamacija ob razsvetljenem božičnem drevesu. c) Mojster Križnik ali Božični večer. Igrokaz v 2 delih. Osebe: Križnik, čevljarski mojster; Ivan, njegov sin; Pavel Veselič, čevljarski pomočnik; Sivko, pomočnik na potovanju; Krmeč, krčmar; Strmec, policaj; Blažič, čevljarski mojster; sodnik; Jim, zamorec, sluga; Levi, jud; Črunko, dimnikarski pomočnik. Vstopnina: sedeži I. vrsta 1 K.; II. vrsta 60 v; stojšča 30 v; za ude 20 v. Kdor se hoče naslajati ob milih slovenskih pesmih in se enkrat iz srca nasmejati, naj pohiti v nedeljo v Laporje. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ptujski okraj.

p **Ormož.** V Pavlovcih e umrl vrl narodnjak in pristaš Kmečke zveze g. Josip Kralj. Blag mu spomin!

p **Ormoški okraj.** Zavedna občina Brebrovnik ima 20. t. m. dopoldne občinske volitve. Gotovo bode ta občina pod vodstvom vrlega g. župana Antona Janežiča še nadalje prvačila narodnim občinam našega okraja. — Dne 6. t. m. je bila pri Sv. Miklavžu pri Ormožu volitev cerkvenega skladnega odbora. Volitev so se udeležili tudi liberalci, da so se na ta način lahko zopet enkrat blamirali do kosti.

p **Sv. Miklavž pri Ormožu.** Pri nas smo letos dobili izborno vinsko kapljico, katere še imamo mnogo na razpolago.

p **Ivanjkovec pri Ormožu.** G. Simoniča je zadela dne 2. jan. kap. Izražamo mu svoje sočutje in želimo vrlemu možu, da bi kmalu popolnoma ozdravel.

p **Vurberg pri Ptuj.** Velikb se je v par letih obrnilo nabolje v naši župniji. Ustanovila se je mladeniška in dekliska Marijina družba, da bi se naša mladina lažje ohranila na pravem potu. In zdaj je ravno preteklo eno leto, kar se je ustanovilo Gospodarsko izobraževalno društvo, katero krepko napreduje. In meseca novembra je začela tudi uradovati posojilnica, katere kaj izvrstno napreduje, kar je priča, da je imela v dveh mesecih 25.732 K 26 vin. prometa. In tudi časopise že naše ljudstvo rado prebira in sicer je naročnikov „Slov. Gospodarja“ blizu 50. „Našega Doma“ čez 10, „Bogoljuba“ čez 30, nekaj iztisov „Domoljuba“ in „Slovenskega Štajerca“. Tudi par iztisov Ptujkega Štajerca nam ne manjka, katerega pa naše ljudstvo hvala Bogu zelo ne porajta. In zdaj po zimi, ko bode bolj čas, se bodo naši mladeniči začeli učiti govornišva in tudi v igrah, da bomo lahko potem po veliki noči že javno nastopili pri igri, za katero smo dobili prostor v vurberškem gradu, za kar se g. grofu iskreno zahvalimo.

p **Na Vurbergu** se je odbor gospodarsko-izobraževalnega društva za l. 1908. tako-le sestavil: Mladenič Janez Rašl, predsednik; Franc Krepek,

podpredsednik; mladenič Jakob Felicijan, tajnik; kmet Jakob Kolarič, blagajnik; mladenič Janez Bezjak, knjižničar; deklica Terezija Mesarec, knjižničarka; Alojz Kokelj, odbornik. Vurberčani, pristopajte v obilnem številu k gospodarsko-izobraževalnemu društvu, katero vam nudi tako lepo priliko za izobrazbo, katera bistri um in srca dela plemenito!

p Sv. Urban nad Ptujem. Naše gosp. bralno društvo je imelo dne 28. dec. 1907. svoj občni zbor. S kratkimi besedami omenimo, da je društvo preteklo leto pod vodstvom čast. gospoda kaplana J. Podplatnik dooro napredovalo in za naše razmere svojo nalogo dobro izvršilo. Bilo je zvoljenih nekaj novih odbornikov, nakar se je zopet za društveno gibanje vneti g. J. Simonič za predsednika izvolil. Gosp. predsednik v prvih tednih za ginitivim besedami naznani nesrečo katero je zadelo naša društva in celo župnijo zaradi premeščenja čast. gospoda kaplana od tukajšnje župnije, in izreče v imenu gosp. bral. društva, kakor v imenu vseh župljanov prisrčno zahvalo za ves njihov trud v verskem in narodnem postopanju. Bili so nam zvesti, dober in natančen duhovni pastir v cerkvi in izven cerkve, to lahko ponosno priča vsak pošten župljan! V teku zadnjih mesecev pret. leta bil je zgoraj imenovani gospod žrtev neresničnih napadov v ptujskem „Štajercu.“ V obče vlada mnenje, da bi v tej zadevi veliko ulogo igral nadučitelj Kocmut. — Bržkone je mogoče, ker ga dobro poznamo, javno te vprašamo: Smo li mi zaradi tebe tukaj, ali ti zaradi nas? To zadnje je veljavno, toraj ti nisi čez nas gospod, ker cerkev in šola je naša. Omilujemo pa tudi takozvane „naše“ može, kateri imajo pri hiši božji neko glavno besedo, da so se takemu liberalcu prismojili in še cerkvi nasprotno delo podpirajo!

p Kuhinjska šola na Ptuju ustanovljena. Največji sovražnik Slovencev na Spodnjem Štajerju je ustanovil na Ptuju kuhinjsko šolo za slovenska dekleta. Če pomislimo, da je izdajalski „Štajerc“ agitiral za to šolo, katero sedaj obiskuje več slovenskih deklet, vemo dovolj. Gotovo je, da je taka šola dobra, a žalostno je, da je moral ta zavod ustanoviti Ornič, največji sovražnik Slovencev. Najbolj žalostno na celi stvari pa je, da ta nemškutarski tečaj vodi „Slovenka“ J. Hrčič, sestra nekdanjega prošta ptujskega! Slovenci na Ptuju pa spijo dalje!

p Uboj. Na Štefanovo so pijani fantje ubili nekega Čuša v Maršinkovi gostilni v Ragoznici pri Ptuju. Isti dan je bilo povsod v ptujski okolici vse polno pobojev. Resnica je, čim bolj se širi „Štajerc“, in čim dalje rastejo Ornič-Straschillove šnopsarije, temveč ubojev in pobojev, nahajamo v ptujski okolici!

p Čez ptujsko posojilnico prihajajo mnoge tožbe, vse z isto vsebino, da so tamošnji uradniki proti mnogim strankam neprijazni. Naj za sedaj to zadostuje;

p Pozor na tatove! Na Hajdinu pri Ptuju se je v več hiš ob belem dnevu pritihtapil nek zane-marjen človek, ki izmika, kar mu pride v roke. Tudi v hajdinskem župnišču je poskusil, pa so ga pravočasno zasačili, na kar je hitro odkuril.

p Haloze. O našem posancu Ploju čitamo, da snuje novo stranko. Koliko strank bomo potem imeli? Toda za Ploja bi bilo boljše, da skrbi za svoj volilni okraj. Sedaj imamo že tretji shod štajerčijanske stranke, nihče pa se iz Ptuja ne gane, da bi nam pomagal proti tem sovražnikom. Kadar so volitve, takrat so vsi ptujski dohtarji na nogah, da bi nam vsilili kakega dohtarja Ploja. Ploj sam pa hodi v Celje, da dela nove zdráže, njegov volilni okraj pa med tem prehaja v nemškutarske roke!

p „Niederlage“ — v Cirkovcah. Pri cerkvi je trgovina, ki nima nobenega napisa. Ali se je zato pobelila hiša, da je izginil slovenski napis? Ali se sramujejo svojega slovenskega imena? Ko sem bil v božičnih počitnicah doma, sem videl, da je na vratih nemška „niederlage.“ Mogoče je hiša dobila drugega novega lastnika? Naj pokaže, kakor se spodobi za vsakega odkritosrčnega obrtnika, kako se glasi njegovo ime! Domači so mi pravili, da hočejo v trgovini vsakemu nekaj nemškutarskih besed obesiti zraven blaga, da se vsi stari in mladi komiji najrajši z nemščino šopirijo, če jih kdo sliši. Ali je to res? Naj si še vsak okolo vratu obesi kakšno nemško tablico, če hočejo res Cirkovčane vsled njihove slovenske govorice zaničevati in dražiti, svojo nemško trgovino pa prej spraviti do prave „niederlage.“

Ljutomerski okraj.

l Vučja ves na Murskem polju. Neki visokošolani dopisnik me je pred kratkim časom v „Narodnem Listu“ štev. 55. popisal kot „orjaka“, ki s svojo orjaško močjo vsiljujem povsod svoje nazore. In gorje mu, kdor se mi ustavlja in noče biti pod mojo „komando“, katero si zastoj lastim ne samo v naši občini marveč po vsem lepem Murskem polju. V dokaz za to navede slučaj, ki se je zgodil v neki gostilni v Križevcih na dan pogreba občespoštovane vdove Marije Senčar. Ker pa ta slučaj tako zavije in obrne, da lahko vsak otiplje in od daleč spozna, da na tem ni nič resnice, temveč le dopisnikova mržnja do mene da si stem ohladi svojo vročo kri, zato mu hočem nekaj kratkih besed odgovoriti in mu to reč pojasniti. V imenovani gostilni sem prišel res nekoliko vnaskriž z nekim nasprotnikom, kar tudi obžalujem. Pa ne za stran mojih nazorov ali mišljenja, kakor mi podtika dopisun, marveč reč je bila popolnoma drugačna in zasebna, o čem se njemu niti ne sanja. Piše tudi na široko, da bo stem imela opraviti sodnija, kar je tudi

res bilo. Pa vendar sva se z nasprotnikom pred ob-ravnavo lepo sporazumela in za vso odškodnino sem mu plačal 1 celo krono. To je torej bila tista orjaška sila. Nadalje toči krokodilove solze, da je prišla občina Vučja ves slučajno v roke „zvezarjev“ in si jaz lastim vodstvo občine. „Zaslužne“ liberalce „Nerodne“ stranke pa smo zavrgli. Na to mu tiho na uho povem, da to ni prišlo le slučajno, marveč se je delalo premišljeno v znamenju sloge, česar seveda prosvitljeni liberalci „Nerodne“ stranke ne morejo umeti, ker oni le delajo povsod prepir in nered. In tudi jaz sem deloval, kolikor je bilo v moji moči, da spravim občinsko gospodarstvo v boljše roke, kakor so bile roke prejšnjih liberalnih „tiranov“, ki so občino spravili do golih kosti, kar je pokazal račun, ki ga je delal zastopnik deželnega odbora na pritožbo zavednih občanov. In ta se je bil izrazil, da tako zamaotanih razmer še ni našel v nobeni občini. Nazadnje se visoki dopisnik obregne nad Kmečko zvezo in imenuje nje člane same zaslepljene, ki nočejo spoznati „velikih koristi“ Narodne stranke. Na to mu slovesno odgovorim, da je tukaj na lepem Murskem polju res obilo članov K. Z., ki so pa samo dobri posestniki in občespoštovani gospodarji, z boljšo oliko, kakor ta dopisnik „Nar. Lista“, ki niti svojega imena ne upa podpisati, čeravno se ponosno postavi v „Nerodni“ stranki v bojne vrste v rok „uma svitel meč“, kar se mu je zopet nekoliko zareklo, moral bi namreč reči z „uma zvitim mečem“ ali po domače z lažjo. Čestitam tudi „Nar. Listu“, da ima tako resnicoljubne dopisnike, ki znajo narediti iz komarja slona ter resnico zaviti v laž. Le korajžno naprej! Na zdar! Jakob Roš, jeroč zvezarjev.

l Kmetijsko bralno društvo pri Mali Nedelji ima svoj redni občni zbor dne 12. t. m. po večernicah pri g. Rantažu. K obilni udeležbi vabi — odbor.

l Bralno društvo pri Kapeli ima v nedeljo dne 12. januarja 1908 po večernicah v župnišču svoj letni občni zbor. Za mnogobrojni obisk prosi odbor.

l Bralno društvo v Verzeju ima svoj redni letni občni zbor dne 12. prosinca ob 3. uri popoldan v bralni sobi. K obilni udeležbi vabi odbor.

Slovenjgraški okraj.

s Št. Jernej nad Muto. K nam je začel zahajati redno pismoša iz Mute, kar je za naše hribovske kraje velika pridobitev. Izposloval nam je to ugodnost drž. poslanec dr. Korošec.

s Smiklavž bl. Slov. Gradca. Dne 3. jan. t. l. je za pljučnim vnetjem umrl g. Albert Verdnik, veleposestnik v Smiklavžu blizu Slov. Gradca v starosti 47 let. Ogromna udeležba na dan pogreba, na praznik sv. Treh kraljev sve-doči pokojnika občna priljubljenost. N. v m. p.

Konjiški okraj.

Katol. slov. kmečki kandidat:

Alojzij Terglav

kmet v Št. Petru v Savinski dolini.

Za Terglava dne 23. januarja vsi na volišče!

k Konjice. Čitalnica konjiška je priredila preteklo nedeljo gledališko predstavo „Trije tički.“ Ker v Konjicah nismo razvajeni, smo zadovoljni „korkel-torkel“ tudi s tem. Čitalnica je seveda narodna v enem, kakor drugem oziru. Menda je k tej pred-stavi pripomogel zadnji zaupni shod Narodne stranke med „samci.“ Prav tako, pa boljša bi bila kaka predstava, ki bi nas vsodbujala za slovensko reč. Zdaj pa še nekaj za smeh. Na vabilu k tej pred-stavi stoji: „Nobeden naj ne zamudi te igre, ker imamo v Konjicah že tako malo prilike, da bi se kaj videlo.“ No, veliko se tudi tako ni videlo!

k Iz konjiške okolice. Volilni shod Alojzija Terglava, kandidata S. K. Z. za deželni zbor, se je na novega leta dan vrlo dobro obnesel. Kljub temu, da se je za shod zvedelo šele prejšni dan, se je vendar zbralo do 180 volilcev, ki so pod predsedstvom odbornika S. K. Z. Janeza Rudolfa pazljivo sledili programu kandidata, ga navdušeno sprejeli ter obljubili, dne 23. januarja ga voliti in na volilni listek zapisati: „Alojzij Terglav, kmet v Št. Petru v Sav. dolini.“ Po kandidatovem govoru se je razvila živahna debata, v kateri smo kmetje izražali svoje misli in pomisleke zlasti v gospodarskem vprašanju, v šolski in lovski postavi. Ko je pa poročal državni poslanec Pišek ter omenil, da so vladni organi krivi, da se podpora za škodo vsled vremenskih nezdov v konjiškem okraju še ni določila in razdelila, je nastalo medzborovalci splošno ogročenje. Župan Sibanc in vsi zborovalci odločno protestirajo zlasti proti tem, da bi žandarji naknadno preiskovali potrebo podpore in pravičnost cenilne komisije, kakor se je to zgodilo v konjiškem

okraju, ter delali opazke, n. pr., češ, vi imate še živino v hlevu, vam ni treba podpore itd. Naročil se državnemu poslancu, da stori potrebne korake, da se kaj takega ne bo nikoli več zgodilo, sicer poide kmetom potrpežljivost. Kmet Toman-Prežigalec interpelira državnega poslanca, naj poskrbi, da se bodo v konjiškem okraju nastavljeni slovenščine popolnoma zmožni uradniki, zlasti zdravniški in živinozdravniki, kajti zadnja nalezljiva bolezen škrlatica je pokazala, kako težko je Slovincem občeovati z uradnim nemškim zdravnikom. Odločno zahtevamo pravice i v tem oziru. Shod je trajal skoraj dva uri, ter se je zaključil s splošno željo, da naj S. K. Z. skliče kmalu velik, javen shod za konjiški okraj, na katerem bi se zlasti podrobno razpravljalo o narodnem, gospodarskem in splošno političnem položaju, ter sploh o vseh težnjah in zahtevah slovenskega kmeta v konjiškem okraju.

k Iz konjiške okolice. Ako pomislimo, da je pretežna večina prebivalcev v konjiškem okraju slovenska, tako da celo nemškutarski konjiški tržani, Oplotničani, Ločani in drugi štajerčijanci sprevidijo, da brez slovenščine ne morejo shajati in obstajati, se moramo čuditi, kako potrpežljivi smo Slovenci proti Nemcem, oziroma, da ne zahtevamo svojih pravic, ki nam grejo po par. 19. Član 19. drž. osnovnega zakona nam ponuja nedotakljivo pravico negovati svoj jezik prvič v šoli. Kako bo pa negoval slovenski jezik na slovenskih šolah v Konjicah, v Čadramu, Ločah itd., kako navduševal in kazal lepoto jezika in govorice slovenskega učenca, nemški ali nemško-čuteč in misleč učitelj? Prč z njim! Član 19. nam daje drugič pravico enakopravnosti slovenskega jezika v uradih. V Konjicah pa so skraj izključno sami nemški in nemškoprijazni uradniki, le nižje, pomožno uradništvo je slovensko. Dajte nam tedaj slovenskih uradnikov, a ne, kakor se čuje, zopet kar pod roko novega nemško-prijaznega c. kr. sodnika in c. kr. davčnega oskrbnika. Vse nemško, pa zopet edino zveličavno nemško, a ubogi slovenski prebivalec trpi mirno krivico in se ne gane! Državni poslanci slovenskega štajerja, vendar enkrat pošteno zaropotajte v državnem zboru za naše slovenske pravice, in ne delajte vedno tlake vladi, ki naše pravice tepta, zato vas nismo volili! In tretjič nam član 19. zagotavlja enakopravnost našega jezika v javnem življenju, da, a kaka je ta, ko pa ima povsod prednost nemščina. Kdo je kriv? Ljudstvo slovensko v konjiškem okraju, vzdrami se, pa govori, delaj in voli povsod le v slovensko-narodnem duhu, beri in naročuj le dobre slovenske časopise in knjige, organiziraj se gospodarsko ter bodi pridno in podjetno, pa bo enakopravnost slovenščine vsaj v našem okraju kmalu prišla do veljave. Naprej zastava Slave! Vse za vero in slovensko domovino!

k Loče. Umrla je Sv. Treh kraljev dan v Ločah blaga in povsod znana Marija Svetelšek, rojena Gosak, po domače Gajska. Bila je premožna pa ubogim in cerkvi jako radodarna. Pred petimi leti je oskrbela s svojim pridnim možem, Janezom, farni cerkvi orglje za 3200 kron, za kateri lepi dar ji naj Bog v nebesih stoterno povrne! Kupila je tudi cerkvi svoje dni prelepo podobo sv. Cirila in Metoda; naj bo njeni duši v večnosti blag spomin!

k Zreče. Volilni shod je g. Terglav dne 1. januarja predpoldne sklical v Konjice. Tam so volilci njegovo kandidaturu vsprejeli z navdušenjem. Jednako se je godilo popoldne pri nas. Tu se je zbralo blizu ali, kakor nekateri trdijo, čez dvesto zborovalcev. Prišlece je pozdravil gosp. Lamut, načelnik političnega društva tukajšnjega. Potem je gosp. Orož predlagal predsedstvo. Vsled tega je vodstvo zborovanja prevzel župan, g. Winter. Ta je dal besedo državnemu poslancu gospodu Pišku. Imenovanec nam je predstavil gospoda Terglava. Na to je kandidat razvijal svoj program ali črtež, katerega bi se držal, ako bi ga volilci odposlali v deželni zbor. Njegov nastop se je zborovalcem prikupil. Govornik je končal z obljubo, da se to vedno ravnal po starem slovenskem geslu: Vse za vero, dom, cesarja. Za njim so govorili še gg. poslanec Pišek, Karol Ševšek iz Oplotnice, Potnik od Sv. Kunigunde. In vsled raznih vprašanj je zborovanje postalo prisrčno živahno. Zborovalci so se soglasno odločili, da bodo dne 23. januarja na volilni listek zapisali ime: Alojzij Terglav v posestnik pri Sv. Petru v Savinski dolini.

k Bralno društvo za konjiško okolico ima v nedeljo 19. t. m. svoj redni letni občni zbor. Na dnevnem redu je poročilo odbornikov, volitev novega odbora in sprejem novih udov. K obilni udeležbi vabi — odbor.

Celjski okraj.

Katol. slov. kmečki kandidat:

Alojzij Terglav

kmet v Št. Petru v Savinski dolini.

Za Terglava dne 23. januarja vsi na volišče!

Kandidat Terglav v Št. Juriju ob Taboru. — Dr. Kukovec poražen.

Naša zborovalna hiša je bila že zopet polna dne 5. t. m. Letos nas je počastil general dr. Kukovec sam. Seveda nekaj šarž in prostakov Narodne stranke je tudi došlo iz Vranske, Prekopa, Grajske vasi in iz domače občine.

Predsednikom je bil voljen domači župnik. Prvi je dobil besedo državni poslanec g. Pišek, koji je razložil kako je g. Terglav na zaupnem shodu v Celju prišel do kandidature.

Za tem dobi besedo g. kandidat Terglav. Isti izjavi, da se ni vsiljeval in se ne vsiljuje za kandidata, in mu je vseeno, ali prodre ali propade. Razvija potem svoj program. Prizna se za zvestega pristaša Kmečke zveze. Njegove besede so izzvale priznanje zborovalcev.

Sedaj prosi dr. Kukovec za besedo, ko mu predsednik da z pogojem, da ne bo osebno napadal. Dr. Kukovec zahteva, naj bo iz šest volilnih okrajev kandidat najizobrazenejši in ob enem najboljši govornik. Isti trdi, da je kandidata Terglava postavila Kmečka zveza in ne kmeti. Graja, zakaj so bili samo zaupniki in ne vsi volilci povabljeni v Celje, zakaj ne tudi Narodna stranka? Zakaj so zborovali v nemški gostilni in ne v Narodnem domu? Zahteva, da ima poslanec zmožnost, 4—5 ur obstruirati z govorom proti nameravani volilni reformi, in zahteva od kandidata prisego, da bo složno z drugimi slovenskimi poslanci sodeloval. Povzije še vse, naj gre do drugi dan na Vransko, kjer bodo slišali tudi drugo plat zvona, ker se bo ondi nasprotni kandidat predstavil. Sedaj se pa gospod doktor razgreje, češ, Kmečka zveza je kriva, da niso vsi Jugoslovani v enem klubu, ker bi lahko imeli svojega ministra in sekcijonskefa itd. Ko so gospod general končali, so mu njegovi vojaki spoštljivo ploskali.

Kmetje pa so že med govorom opazke delali, po govoru so pa kar zaporedoma za besedo prosili. Hanžič, Rančigaj, Vasle i. dr. Ko nato stopi g. A. Rančigaj na oder, so jo skoro vsi Narodni strankarji odkurili radi razburjenja živcev.

Sreča je bila kmetom mila, ker je g. dr. Kukovec ostal in dve dižni šarži iz Prekopa ob njegovi strani. Sedaj vpraša Rančigaj, zakaj pa lani niso vpoštevali pri državnozbornski volitvi večjih zmožnosti pri kandidatih? Zakaj je imela Narodna stranka v zadevi te volitve tudi zaupni, a ne javni shod, ker se spodbikajo na zaupnem shodu Kmečke zveze. Prašali so možje, zakaj niso lani dopustili, da bi se bila slišala tudi druga plat zvona, ker niso dr. Povaleju dopustili shodov.

Povedali so, da v Narodni dom ni kazalo iti, kjer so kmete na 19. marca 1907. opljuvali in psovali.

Rančigaj vpraša, kako se strinja trditev dr. Kukovec, da so kmeti bili Robleka kandidatom postavili, z jasno izjavo v „Narodnem Listu“: Roblek je poslanec Narodne stranke.

Tajil je, da je Roblek za odprtje meje glasoval. In ni vedel, da je Roblek odšel med glasovanjem za melijoracijski zaklad, in ni glasoval za imenitno korist kmeta.

Dr. Kukovec pa je trdil na to očitjanje, da so poslanci Slovenskega kluba pri važnih glasovanjih bili odsotni. Na vprašanje kmetov: pri katerih? — ni vedel g. doktor odgovora.

G. Pišek stopi še enkrat na oder in zavrne neresnico z vso odločnostjo, da bi bila Kmečka zveza zakrivila razcepiljenje Jugoslovanov, kajti iznenadeni so bili, ko se je poročalo, da se je Jugoslovanski klub že ustanovil, in je dr. Ploj podpredsednik. Torej, kdo se je odcepil? Molk!

Slednjič še kandidat nastopi, da zavrne g. doktorja radi dolgovernih govorov. Ko se nihče več ne oglasi za besedo, je pozval predsednik vse navzoče, naj dvignejo roke, kateri so za kandidata g. Terglava, in razun Narodnih strankarjev so vsi roke vzdignili, in na poziv, naj roke vzdignejo, kateri so proti, ni nobene roke kvišku.

To je bil shod, katerega si bodo vsi navzoči zapomnili. Kmeti so veseli svoje zmage. Tu je bil viditi sad marljivega prebiranja „Slovenskega Gospodarja“. Kmetje, izobrazujmo se, in ne dajmo se slepiti s praznimi frazami.

Celje. Nesramnost naših celjskih listov presegla že vse meje. Zaradi pogovora dr. Benkoviča z Wiltschniggom in Rücklom so prinesli njune izjave pred sodiščem na dolgo in debelo, toda lopovski so izpustili najvažnejši stavek, ki sta ga izrekla Wiltschnigg in Rückl pod prisego, in ki se glasi: „Dass Dr. Benkovič sich um die Stimmen der Deutschen in Hrastnig beworben hätte, ist nicht wahr“, (slovenski: **Ni res, da se je dr. Benkovič potegoval za glasove Nemcev v Hrastniku.**) Benkovič se napada od nasprotnih listov le na podlagi njih lopovščine, da izpuščajo najvažnejši stavek iz sodnih izpovedb. Vprašamo pa Narodno stranko: Ali more tudi Ježovnik izjaviti pod prisego, da se pri zadnjih volitvah ni potegoval za nemške in nemčurske glasove? In kako to, da so najhujši naši nasprotniki, ki so v okrajni zastop volili z Nemci, pri državnozbornskih volitvah volili g. Robleka?

Celje. Ljudsko gibanje v župniji sv. Daniela v Celju leta 1907. Poročenih je bilo 115 parov, rodilo se jih je

365 med temi 77 nezakonskih, umrlo jih je 417, med temi 178 ptujcev v bolnišnici.

Celje. Ljudske šole so začasno do 15. januarja zaradi ošpic zaprte.

Celje. In vendar se zopet giblje! Savinjska dolina zapuša liberalno ladijo Narodne stranke in se obrača k svojim prijateljem. Savinjska dolina je nezadovoljna z narodno nezanesljivim Zdolšekom, katerega je Narodni stranki vsilil šentjurski župan (— ki si je že tudi s „Štajercem“ bil v sorodu —), posebno ker sliši in čita, da ga tudi drugod ne marajo. Terglav pa je mož poštenjak od glave do pet in tudi perfidni, iz trte izviti napadi v „Slov. Narodu“ mu niso niti najmanj škodovali, nasprotno, mnogi so se s studom pravno radi takih napadov obrnili proč od propadle liberalne družbe, ki dela le z lažmi in obrekovanjem. Napadi izvirajo iz liberalno-učiteljskih krogov.

Celje. „Domovina“ zopet na nesramen način blati kmečkega kandidata Terglava. V začinjeni številkici ga hoče naslikati kot človeka, ki ne zna pisati, ne govoriti. No, „Domovina“ še bo oboje občutila na sebi in svoji stranki, kako zna govoriti in pisati. Terglav je velerazumen kmet. Kmečka zveza tudi v boju za državni zbor ni kandidirala bebecov, pač pa neka druga stranka. Še enkrat ponovimo, da je laž, da je imel Zdolšek 6 gimn. razredov. Zdolšek nima iste splošne izobrazbe kakor Terglav.

Poučni tečaj v Celju. Za tečaj vlada veliko zanimanje. Dosedaj se je oglasilo že nad 70 udeležencev! Liberalni kurz v Celju pa se je moral privikrat zaradi pomanjkanja ukaželnih pristašev preložiti. Tečaj se začne dne 12. jan. ob 9. uri popoldan. Udeleženci se zberejo prej v Izobraževalnem društvu.

Kako je Zdolšek postal kandidat. Narodna stranka sama ni marala za Zdolška zaradi njegove politične preteklosti in zaradi neprijateljnosti pri kmetih. Toda šentjurski župan je nastavljal voditeljem revolver na prsi in neradi so se vdali. Zato pa tudi Zdolšku niso dali drugega spremljevalca nego znanega dr. Zabukoška iz Ponikve. Škoda, da je Podgoršek zbežal v Ameriko, sicer bi bila sedaj lepa trojica pri delu: Zdolšek, Zabukošek, Podgoršek.

Savinjska dolina. Najhujši agitatorji za Zdolška so zopet liberalni učitelji. Ponokod so zopet začeli stekeliti, čeprav moramo pribiti, da se celjskim gospodom liberalcem samim ni zdelo vredno, da bi za Zdolška organizirali enako roparsko bando, kakor pri volitvah za Robleka, da bi strahovala poštene kmete. Liberalni učitelj se prikaže vsakokrat, kadar je treba nastopiti proti katoliškim možem in za zvišanje svojih plač. Si hočemo zapomniti!

Zalec. Zdaj ko je hmelj v rokah mešetarjev in prekupecev, mu vedna raste cena. Le prej ni hotela kvišku, dokler je še bil hmelj v rokah kmetov hmeljarjev. Tudi Dudinov Francelj mu ni zvišal cene, čeprav so nam prej to njegovi prijatelji obetali. Za to pa tem lažnikom poštene kmetje v sedanjih volilni borbi ničesar več ne verjamemo, mi bomo volili Terglava.

Ponikva ob juž. žel. Kdor ne verjame, da je bil Zdolšek tudi kandidat štajercijancev in ne samo slovenskih liberalcev proti dr. Dečku, naj se o tem pouči med štajercijanci. To posebno narodni stranki ne bo težko, ker ima veliko teh ljudi v svojih vrstah. Istina je in ostane, da so štajercijanci l. 1902. volili Zdolška in da je Zdolšek stal takrat v prijateljskih zvezah s štajercijansko stranko! Terglav je tudi kmet in je politično vedno ob strani slovenskih kmetov, nikdar ni vlekel z nemškutarji. Zato živio naš kandidat Alojzij Terglav, kmet v Št. Petru v Sav. dolini!

Mozirje. Zdolšekov shod dne 5. januarja se je popolnoma ponesrečil. Navzočih je bilo okrog 25 zborovalcev, med njimi 20 trških nevolilcev. Kokarčane je prifural na zborovanje neizogibni nadučitelj Knaflič, ki je tokrat v kljub svoji gostobesednosti vsled takega poraza svoje stranke popolnoma izgubil besedo.

Mozirje. Volilni shod g. Alojzija Terglava kandidata „Slov. Kmečke Zveze“ za deželni zbor je dne 6. januarja krasno uspel. Navzočih je bilo okrog 150 zborovalcev, ki so z navdušenjem sprejeli njegovo kandidaturu. Državni poslanec, g. Franc Pišek, navdušeno pozdravljen, nam je marsikaj zanimivega povedal iz državnega zbora in slednjič z iskrenimi besedami priporočal pristop k Kmečki zvezi. Obljubil nam je „da Slov. kmečka zveza v kratkem priredi pri nas zborovanje, na katerem se bodo določili pododbori za posamezne okoliške župnije. Pri nas zmagonosno plapolaja zastava „Slov. kmečke zveze.“

Smihel nad Mozirjem. Tukajšnja Kmetijska podružnica imela je dne 29. dec. pr. l. svoj II. občni zbor. Delovanje podružnice v prvem poslovnem letu bilo je sledeče: Udov bilo je koncem l. 91. Udje naročili so si tekom leta 3 pol vagona umetnih gnojil, črez 1650 kg različnih semen in 288 dreves iz deželne drevesnice. Od c. kr. Kmetijske družbe dobili so za polovično ceno 3 biki marijadvorskega plemena, 2 merjasec, 1 ovna, 1 travniško brano in 3 drevesne škropilnice zastoj. 6. posestnikom pripoznala se je vsota 1420 K kot podpora za popravilo planinskih pašnikov. 23. udov dobilo je na prošnjo načelnitva od Kmetijske pojasnevalnice Kalisindikata zastoj različna umetna gnojila za poskušno gnojenje. Poučnih predavanj priredila je podružnica tekom leta 7. Kmetje, ki veste ceniti pomen stanovske združitve, pristopajte h Kmetijski podružnici.

Ljubno. (Volilni shod.) Po zadnjem shodu na Ljubnem so pisali nam nasprotni listi: „G. župnik! Še en tak shod in Vaš ugled je proč!“ A glej smolo! Volilni shod dne 6. jan. je uspel še sijajneje. Udeležba je bila ogromna.

Predsedoval je shodu naš župan France Juran. Govoril je najprej g. drž. posl. Pišek, ter predstavil kandidata g. Terglava. Program, katerega je na to razvil g. Terglav je zadovoljil vse navzoče volilce, ki so z velikim navdušenjem enoglasno sprejeli njegovo kandidaturu. Živijo naš kandidat: Alojzij Terglav!

Ljubno. (Volilni shod.) Peščica naših nasprotnikov se ni upala prikazati na našem, tako sijajno uspelem shodu, dne 6. t. m. Pač niso pričakovali za se nič dobrega. Zato pa so jo raje potegnili v Gornji grad, kjer je imel naš kandidat Al. Terglav istega dne shod ob pol 3. popoldne. Tudi v Gornjem Gradu so vsi kmetje volilec navdušeni za g. Al. Terglava. Kakor se čuje, je imel tam g. Bak iz Št. Martina fulminanten govor.

Polzela. V čast si štejemo in ponosni smo kmetje, kateri se še trdno držimo edino pravega gesla: vse za vero, dom, cesarja, da je Kmečka zveza postavila deželnozbornski kandidatom moža-kmeta, katerega kot tukajšnjega rojaka dobro poznamo kot odločnega narodnjaka Slovenca, in značajnega, pa tudi zmožnega moža, katoliškega prepričanja. Njemu kot kmetu so gotovo dobro znane naše kmečke težnje ter tudi pričakujemo, da se bo žrtvovatel in delal za naš kmečki blagor, kar se sploh doseči da. Seveda največji greh njegov v očeh nasprotnikov je ta, ker živi v lepem soglasju tudi z duhovniki, kakor da bi bili ti sami zločinci. Naš kandidat Al. Terglav v stoji neomajeno na stališču, da je vsaki stan potreben in vreden spoštovanja, zlasti še duhovniški, kateri še najbolj čuti s kmečkim stanom, kar se pa ne more trditi n. pr. o liberalnih učiteljih, zato imamo dokaze. [Dne 5. t. m. se nam je predstavil naš kandidat Al. Terglav in nam razvil svoj program. Ko pa je slednjič še povdarjal, da kandidira na programu Kmečke zveze in da se hoče žrtvovati za blagor kmečkega stanu, je bila njegova kandidatura z navdušenjem sprejeta. Kakor že večkrat, tako smo tudi pri tej priliki videli, na kateri strani je oliko. Pristaši Kmečke zveze so se vedli dostojno in olikano. Znani kaprol tiste kompanije, ki predstavlja tukajšno Narodno stranko, Cizl, nam je s svojimi pristaši hotel preprečiti mirno zborovanje, a par. 15. mu je spravil srce v hlačice. Sploh pa smo hvaležni Narodni stranki, ker sprejme pod svojo zastavo tudi vse tište elemente, katere ji Kmečka zveza radi prepusti, bodisi šnosar, mešetar, pa tudi — uzmovič, pa tudi tiste, ki so „Štajerca“ študirajo. Slednjič še eno besedo nekaterim gotovim osebam, bodisi kmet, mizar ali pa kdorkoli, kateri ste se zatekli v zavetje Cizlnovo in njegove stranke: Če vas bo ta stranka rešila tistih križev, kateri vas najbolj tlačijo (kar pa ni gotovo), potem pristopimo mi k tej stranki!

Kmečki volilci.

Volilni shod v Gornjemgradu. Po večernicah se je zbralo veliko število mož, ki so pozorno poslušali držav. poslanca Pišeka in kandidata Alojzija Terglava. Kandidatura Terglava je bila z navdušenjem enoglasno sprejeta. Živel kandidat Alojz Terglav, živila Kmečka zveza, živel vrli kmetje!

Smarski okraj. Smarski okrajni zastop je sklenil ustanoviti in vzdrževati zimsko kmetijsko šolo. Nastavljal bo kmetijskega strokovnega učitelja, ki bo po zimi na šoli podučeval, po leti pa potoval kot kmetijski inštruktor po okraju. Na skrbi bo imel tudi drevnico, ki se bo znatno razširila. — Okrajni zastop bo pobiral l. 1908 46 % okrajnih doklad.

Slivnica pri Celju. Lažnjivec „Narodni List“ je stegnil svoj dolg jezik po našem č. g. župniku. Očita namreč v tem dopisu g. župniku toplice in dobre svete svojim župljanom. Tudi ti dopisunk bi potrebal zvepljene kopelji. In nastavljeni rožički bi ti zelo koristili, in kje bi jih potreboval, to ti pove lahko vsak Slivničan. Tudi njegove pristaše bi enako zbrihtalo. Če hočeš, dopisunk, da bi tebe Slivničani kedaj vprašali za svet, boš si pač moral prej svoja kolesa popiliti. Toda sedaj je že prepozno. Ni upanja, da te kedaj pamet sreča. Smo že spoznali zgrabljivega volka, ki se nam je v ovčji koži prilizoval. Ako še hočeš, kaj pri svojih pristaših razvedrilnih uric iskati, pazi, da te zopet kakšen čevljev ne doide, in ustanovitelj liberalizma v Slivnici bi izgubil vso — čast. Pazi torej, da se ti ne uresniči pregovor: Kdor visoko leta, nizko pade!

Socialni tečaj v Trbovljah bo vsled zaposlenosti poslancev še le prihodnji mesec, in ne 5. t. m.

Posojilnična knjižnica na Frankolovem ima redni občni zbor v nedeljo dne 12. presinca t. l. popoldne po večernicah v občinski pisarni s sledečim vspeedom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika in knjižničarja. 3. Vplačevanje letnine in pristop novih članov. 4. Prosti predlogi. K obilni udeležbi vabi odbor.

Šmarjeta poleg Rimskih toplic. Bralno društvo pri sv. Marjeti poleg Rimskih toplic ima dne 26. prosinca ob treh popoldan v šoli I. občni zbor s sledečim vspeedom: 1. letno poročilo blagajnika in tajnika; 2. izvolitev novega odbora; 3. sprejem novih udov in pobiranje udnine; 4. Poučno predavanje o kmetijstvu. K obilni udeležbi vabi odbor.

Šmarjeta poleg Rimskih toplic. Pevski zbor priredi dne 2. svečana koncert v prostoru gostilne g. Jerneja Purg vspeored je sledeči: godba, glasovir, dvojne gosli. 2. petje mešani in moški zbori. 3. Umetni gramofon in razni šaljni prizori. K obilni udeležbi vabi šmarjetski pevski zbor.

Brežiški okraj.

Brežice. Naš mestni občinski zastop hoče izzivati katoliško ljudstvo v brežiškem okraju. Dne 6. januarja je v občinski hiši imel protestantsko mašo. Brežiško nemštvo nam je v narodnem in verskem oziru škodljivo!

b Loka pri Zidanem mostu. Liberalni kandidat Zdolšek je prišel k nam v spremstvu dveh gospodičev, da bi imel v Gradiču volilni shod. Ker ni bilo ljudi blizu, se shod sploh ni vršil. Zdolšek in njegova čuvaja so odšli z dolgim nosom. Škoda za moža, da se je vdinjal liberalnim komedijantom.

b Pišeece. Štajerčijanci trosijo tukaj novo laž proti našim poslancem. Pravijo, da bodo isti, ki imajo nabite listke z novo vinsko postavo, morali plačevati dac. Kaj je resnice na tem? Nič! Nova postava mora biti nabita v vsaki kleti, da se nihče ne bo izgovarjal, da ni vedel za določbe postave, ki prepoveduje pančanje. Dacca pa ni treba vsled tega in ne vsled nove vinske postave nič plačevati. Pač pa bi bilo dobro, da bi štajerčijanci morali od svoje neumnosti in zlobe dac plačevati. Država bi imela lepe dohodke.

b Dobje pri Planini. Takih podlih laži, kakoršne objavlja o meni „Štajere“ in „Slov. Narod“, je zmožen le človek, ki ima sam na vesti razne zločine. Dokler se skriva, mu ne bom odgovarjal. Imenujem ga nesramnega lažnjivca in mu izrekam globoko pomilovanje.

Josip Vurkele, župnik.

Katol. slov. kmečki kandidat: Alojzij Terglav

kmet v Št. Petru v Savinski dolini.
Za Terglava dne 23. januarja vsi na volišče!

Iz drugih slovanskih dežel.

† Državno podpora za olajšanje nabave sena in stelje v znesku 79.000 K je dalo poljedelsko ministrstvo za Primorsko, in sicer na posredovanje poslancev iz Slovenskega kluba.

† Katoliško slov. izobraževalno društvo v Kotljah naznanja, da priredi dne 19. prosinca t. l. veselico s predstavo „Sv. Neža“ in burko v enem dejanju „Kmet in fotograf“. Po predstavi bo govor in potem prosta zabava. Prav uljudno vabimo slavno občinstvo, da se udeleži so veselice v prav obilnem številu. Veselica bo v gostilni g. Antona Lužnika. K obilni udeležbi vabi odbor.

Drobtinice.

d Usmrtitev po domišljevanju. V učenih krogih se je že večkrat razpravljalo o vprašanju, če je mogoče, povzročiti človeku smrt z domišljevanjem, da se mu v gotovem oziru ista sugerira. To vprašanje je rešila neka ameriška univerza. Nekemu k smrti obsojenemu zločincu se je reklo, da se ga bo mesto z elektriko usmrtilo na ta način, da mu bodo odprli žile in tako bo izkrvavel brez bolečin. Zločinec je bil s tem zadovoljen in profesorji so začeli svoje delo po natančno izvršenem načrtu. Posadili so ga z zvezanimi očmi na za to pripravljen stol in mu privezali roke. Na zapestja so mu postavili dve majhni vodni pipi, ki sta bili zvezani z napeljavo vroče vode, ki se je dala natančno uravnavati. Pod roke pa so mu postavili skleda, v kateri naj bi tekla dozdevna kri. Ko so se te naprave izvršile, reče zdravnik, da se bodo zdaj zločincu odprle žile. S hrbitom žepnega noža se je označil urez, ob enem pa sta se odprli obe vodni pipici, tako, da je tekla prava voda čez roke zločincu, ki si je moral misliti, da teče kri. Zdravniki so neprestano merili temperaturo, šteli utripe srca in žil in pogovarjali o usmrtitvi, kot da bi mu resnično odprli žile. Konečno so določili težo dozdevne krvi ter pri-

pomnili, da možu, ki je vse slišal, pojenjuje utripanje srca. Po preteku 20 minut je postal zločinec nezavesten in v naslednjih 20 minutah mu je nehale srce biti. Vse uporabljene poizkušnje so kazale na to, da je smrt resnično nastopila. Ko so se po nekoliko dneh pokazali prvi znaki trohnobe, ni bilo mogoče več dvomiti, da so ubili zdravniki popolnoma zdravega moža s sugestijo. — Tako se vsaj poroča: mogoče bi tudi bil slučaj, kajti, da mora umreti človek od kake grozne domišljene stvari, je dokazano že iz prejšnjih, resničnih dogodkov. Toda ta nova metoda usmrčenja se mora le v izvanrednih slučajih posrečiti, ne glede na to, da je nečloveška grozovitost.

d „Čas“ o proticerkvenem boju na Francoskem. Tudi iz ust sovražnika se večkrat sliši resnico. Masarykovo judovsko framasonsko glasilo „Čas“ je pred kratkim pisalo pod naslovom: „Kako je na Francoskem brez duhovnov“ — sledeče: „Zadnji glasovi o ločitvi države od cerkve prodirajo v parlament. Cerkveni roparji niso bili v tem edini, kako naj se cerkveno premoženje spravi k državi. Kar je bilo mogoče, se je storilo. Veliko vprašanje pa vendarle ni še rešeno. Francoska je bila skozi stoletja katoliška dežela. Papež je Francosko prišteval k svojim najbolj zvestim deželam. Da bi se ves ta vpliv Rima na Francoze zatrl, bo potrebovalo še mnogo časa. Na splošno so tudi Francozi kakor drugi narodi versko leni, vendar postava o ločitvi in njena nasilna izpeljava so vzbudile in razburile nekatere duhove. Na kak način se bodo napolnile luknje, ki so nastale po padcu cerkve, na kak način naj se nadomestijo ceremonije, ki so na ljudstvo najbolj vplivale, vse to čaka rešitve? Francoski pisatelj Barrès je rekel: najlažje diham v katoliški okolici in vendar nisem veren katoličan. Kot Barrès mislijo in ravnaajo mnogi tisoči v Franciji in izven Francije. Francoski pisatelji so tega mnenja. . . . Človek ima mnogo drugih potreb, takih, ki jih zadovoljuje le katoliška cerkev. Tako govore prosto misleči možje. Ali naj se vpelje novo bogocastje in kakšno? Cerkev je vsakdanje človekovo življenje oplešala. Če je bila v kaki občini kaka cerkevna slavnost, procesija, tedaj je bil za občino praznik. Če si učenci v šoli poštevali vtepanje v glavo, tedaj ne zna otrok, zakaj se pravzaprav muči — na njegovo dušo ne vpliva nobena moralna moč. Glas zvonov je obmolnil, življenje poteka pusto, enolično, dolgočasno, brez veselja. Z eno besedo: Francozom se toži po cerkvi.“ Tako piše češki brezverski list!

d Pretep v cerkvi. V Podsusedu so se pričeli prepirati v cerkvi med mašo radi nekega sedeža. Prepričal je bil tako hud, da so se stepli, razbili stole in jih vrgli na cesto. Med tepežem je potegnil neki vojak svoj bajonet in je divje suval okoli sebe. Po daljšem času šele je napravila policija mir. Cerkev so zaprli in jo morajo na novo blagosloviti. Proti pretepačem so uvedli preiskavo.

d Rodbina, ki spi. V Fishodu pri Bristolu so dobili v neki hiši tri osebe, ki so spale malodane celo življenje. Stara gospodinja leži že 40 let nepretrgoma v postelji. Njena sinova se menjata v spanju. En brat spi več mesecev, drugi pa medtem skrbi za mater in za spečega brata. Brata se v spanju menjata. Vse tri osebe so popolnoma zdrave. Mati je stara 90, starejši brat pa 60 let. O rodbinskih spalnih razmerah niso niti sosedje vedeli do zadnjega časa ničesar. Zdravniki sodijo, da se ne gre za spalno bolezen, marveč za zaspanost.

d Drobne vesti. Do 20. dec. se je povrnilo samo na Češko 21.000 delavcev iz Amerike. — V Trstu je 3. t. m. divjala strašna bora. — V Njujorku nočejo stranke plačevati stanarine, da bi s tem prisilile hišne posestnike, da isto znižajo. — Dne 3. t. m. je pritisnil po celi Evropi hud mraz. — Blizu Bukarešte se je vnel neki petrolejski vrelec. Trije delavci se niso mogli rešiti in so zgoreli. — Plamen je hipoma sikhnil sto metrov visoko. — Vezuv je začel zopet hudo kaditi in lavo metati. — Na otoku Jamajka so imeli dne 3. t. m. zjutraj hud potres. — Da bi se obranili zajcev, so jim nastavili kmetje v Novski na Hrvaškem strup, vsled katerega so mnogi zajci pocrkali. Cigani, ki so jih našli in pojedli, so zboleli in jih je nekaj že umrlo. — Na Ruskem je zapadel velik sneg, ki ovira promet na železnica. — V Trstu so tatje ukradli iz trafike za 330 K viržink.

Najnovejše novice.

Za župana v Trbovljah je bil soglasno izvoljen okrajni šolski nadzornik in ravnatelj g. Gust. Vodusek. Svetovalci pa so: Kramer, Dežman, Dir-mayer, Forte, Goropevšek, Krasnig, Sušnik in pa Aenschert.

Vojško veteransko društvo pri Sv. Križu na Murskem polju priredi zabavni večer dne 12. t. m. v gostilni gosp. Jureša v Borec. Začetek ob 5. uri pop.

Zahvala.

Ginjenim srcem se podpisani zahvaljujemo za vsestranske dokaze odkritosrčnega sočutja, podane nam povodom bolezn in smrti očeta in tasta

Franca Kurnik,

kakor zlasti njegovega sina, moža, brata in svaka istega imena

Franca Kurnik,

ki sta, previdena s sv. zakramenti dne 10. decembra, oziroma 29. decembra mirno v Gospodu zapala. Zahvaljujemo se preč. domačima gospodoma oz. gosp. Vinku Lovrenčiču, kapelani pri Sv. Ani za ljubezen, ki so jima skazali pri pogrebnem sprejedu, dom. pevskega zboru, ki je zapel ginljivo žalostinko doma in na grobu. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so od blizu in daleč prihiteli, izkazat jima zadnjo čast.

Sv. Jurij v Sl. gor. prosinca 1908.

Marija Kurnik, sinaha oz. žena. Franc Wella, zet oz. svak. Marija Wella, hči oz. sestra.

Razglas.

Kletarski tečaj vršil se bode od 3.—8. svečana na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Namenjen je ta vinnogradnikom in drugim zanimajočim osebam, da se pouče teoretično in praktično o važnih tozadevnih vprašanjih.

Število udeležencev je za sedaj omejeno na 20. Prijavitelj se treba do 30. prosinca pri podpisnem ravnateljstvu. Pri vstopu v tečaj mora vsaki vdeleženec v pokritje s tečajem spojenih stroškov vplačati v blagajno zavora po 10 K. Pončuje se v nemškem jeziku.

33 1—1
Ravnateljstvo dež. vino- in sadjarske šole v Mariboru.

Zahvala.

Povodom smrti našega ljubega, nepozabnega očeta, gospoda

Josipa Kralj,

veleposestnika, šolskega načelnika, obč. svetovalca, uda okr. zastopa itd. v Pavlovcih so nam došli od vseh strani izkazi prisrčnega sočutja. Za iste, kakor tudi za poklonjene krasne vence izrekamo najtoplejšo hvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so tako mnogobrojno prihiteli na novega leta dan od blizu in daleč, da spremijo prezgodaj umrlega na zadnjem potu k večnemu počitku. Posebno se še zahvaljujemo za udeležbo pri pogrebu preč. duhovščini, okrajnemu načelniku g. dr. Omulec-u, udom okrajnega zastopa, šolsk. sveta, obč. zastopnikom, učiteljstvu s šolsko mladino, slavnemu okoliškemu gasilnemu društvu in konečno še vsem drugim tukajšnjim in sosednim župljanom.

Pavlovci, Hardek in Pušenci pri Ormožu 5. prosinca 1908.

Zalujoča vdova z otroci ter obitelji Hanželič in Masten.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 v Medjatovi hiši, v pritličju, Dunajska cesta 19

XXXX
XXXX
XXXX
XXXX
XXXX
XXXX
XXXX

sprejema: zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi; 2. zavarovanja zvonov proti poškodbam; in 3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in nezgode. — Pojasnila daje in sprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter poastreže na željo tudi s preglednicami in ceniki. — Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavlja spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Glavno poverjeništvu za Spod. Štajersko in Koroško g. Avg. Weixl, Maribor.

Edina domača zavarovalnica! — Svoji k svojim!

12 12—10

MALA OZNANILA.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se sprejmejo samo proti predplačilu. — Pri vprašanjih na upravnništvo se mora priložiti snamka za odgovor.

Arindirano posestvo v Jarenini z gospodarskim poslopjem vse z opeko krito, njiva, lep sadonosnik in studenec. Na zelo prijaznem kraju, 5 minut od cerkve. Več se izve pri Antonu Pavalec mizarju v Jarenini.

Štampiljo

iz kavčuka, modele za predtiskarije, izdeluje po ceni Karol Karner, slihtar in graver v Mariboru, Gospodarska ulica št. 16.

Vhod: Webergasse 3.

Star srebrni denar kakor n. pr. tolarje Marije Terezije, križnike i. t. d. kupuje A. Kiffman v Mariboru. 639

Držala za časopise priporoča si društvam v vseh velikosti P. Kostić v Celju. 848

Stolpne ure.

najnovješe in najboljše konstrukcije z večletno garancijo priporoča I. Berthold v Ernovžu (Ehrenhausen), tovarna za stolpne ure z električno strojno močjo. Dosedaj izdelal 300 ur!

780 10—6

Dva potovalca zavarovalne stroke se sprejmeta takoj za eno domačo zavarovalnico. Izurjeni v tej stroki, imajo prednost. Dopisi se naj pošiljajo na urednišvo tega lista pod „Potovalec 155“.

814 8—3

Pismonoša se sprejme na o. kr. pošti na Cveni. 806 8-3

Gospodinja se sprejme na posvetu zavoda Marijinih bratov, Gradec, Kirchengasse št. 1., mora svinjorejo dobro razumeti in znati oskrbeti, za 6—8 oseb družine kuhati navadno hrano; spričevalo od g. župnika pridjati; 16—18 K mesečne plače. 815 8—8

Izvrstna slivovka liter po 1 gl. 12 kr. in vinska droženka se prodaja samo na domu pri g. Jerič v Karčevini št. 126 pri Mariboru. 816 5—8

Voščene sveče

priporoča za svečnico Jožef Dufek lecionar in svečar v Mariboru. 4 4—2

Bukove klade

6 m dolge, 40—55 m premere pri vrhu, kupi po ugodni ceni M. Grizold, Račje pri Mariboru. 00 0—0

Resnična ženitna ponudba. Skrben in pošten mladenič, 26 let star, ki ima 7300 K, se želi priženiti k nevesti, katera bi imela lastno kako večje kmečko posestvo. Ponudba je poslata kako hitro mogoče na naslov Poste restante „Miroslav“, pošta Radenci. Štajersko.

Harmonij, dobro ohranjen in ameriškega izdelava je napredaj za 70 K v župnišču Sv. Jakob Slov. gor. 10 2-2

2 pridna fanta, katera imata veselje do kovaške obrti, sprejme pod zelo ugodnimi pogoji Matej Bregant, kovač v Orehovi, pošta Hoče-Slivnica. 25 4-1

Mlad trgovski pomočnik iz dežele, mešane stroke, zmožen obeh deželnih jezikov, želi s 1. febr. v kakem trgu ali na deželi svojo službo spremeniti. Naslov na uredništvo „Slov. Gosp.“. 28 2-1

Čevljarški učenec in novo izučeni pomočnik se sprejmeta pri Juriju Zunko, Zgornje Radvanje. 80 2-1

V kako župnišče si želi kot hišinja. Naslov v upravnistvu. 81 1-1

Trgovina in malo posestvo se takoj da v najem ali odda, blizu farne cerkve na lepem razgledu, naslov v upravnistvu! 32 3-1

Pozor, kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi, katere izvršujem že des 25 let, posočilo se mi je iznajti najboljše sredstvo za rast las, t. j.

Kaplir št. II.

Isti deluje, da postanejo lasi gosti, dolgi in odstranjuje prhljaj (luske) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: eden lončič 3 K 60 v, dva lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Jurišić, lekarnar, Pakrac, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem.

Galošne,

prave ruske s znamko

„Zvezda Provoznik“ priporoča

P. Kostić

v Celju. 789 (1)

Lepo posestvo, 10 minut od farne cerkve, obstoječe iz travnikov, njiv, gozdov in zelo lepih sadonosnikov je takoj na prodaj. Proda se skupno ali pa tudi posamezni kosi. Kje? se izve v gostilni „Rojko“ Sv. Trojica v Sl. goricah 44. 830 8—8

Služba organista in cerkovnika je razpisana do 15. januarja 1908 pri dekaniji in nadžupnijski cerki sv. Jerneja v Rogatcu. Prosilci se naj predstavijo osebno pri cerkvenem predstojništvu. 881 8—8

Hlapec se sprejme, priden in pošten za govejo živino; letno plačilo 100 K in potrebno obnavilo. Franc Plateis, posestnik na Ročici, pošta Sv. Jakob v Slov. gor. 888 8—8

Vinogradnikom naznanjam da imam 50-tisoč cepljenih trt na prodaj in sicer vrste: Mosler na Portalis 10.000 Burgunder. v Portalis 10.000, laški Rizling Portalis 10.000, Silvaner Portalis 10.000, Gutedel. v P. 5.000, Muškat Portalis 5.000; trte so dobro zaraščene in vkoreninjene. Cena 100 komadov 15 K in korenjaki so tudi Rip-Portalis, stanejo 100 komadov 3 K. Kupci se naj blagovolijo oglašiti dokler je kaj zaloga. Ivan Verbiak, posestnik in trtnar, Sp. Breg. Ptuj. 1 8—2

Proda se nova hiša 2 sobi, 2 kuhinji, vrt, v Pobrežju šte. 276. Vpraša se pri lastniku. 21 2-2

Vinogradniki I. štajerske trsničarske zadruge pošta Juršinci pri Ptuj sprejema že sedaj naročila za nasadno dobo 1908—9 pod sledečim pogojem: Kdor naroči cepljene trte do 1. marca 1908 ima po želji vsake vrste popusta 10 K pri tisoč komadih, od katerih se naj pošlje 10 odstotkov are. Kdor ima sortirane vrste trsnice cepice na prodaj, Silvaner, beli Burgunder in Muškat, kupi zadruge. 6 8-2

Kupim hišo pripravno za trgovino blizu cerkve. Naslov pove upravnistvo. 2 3-2

Proda se valed pomanjkanja zdravja pol ure od župniške cerkve posestvo srednje velikosti z gospodarskim poslopjem, vinogradom, sadonosnikom, njivami, travniki in gozdi. Kje, pove uprav. 9 5-2

Proda se takoj dobrodoča trgovina z mešanim blagom v mestu na Spodnjem Štajerskem pod ugodnimi pogoji. Naslov pove upravnistvo. 817 8—8

Mizarskega učenca sprejme takoj mizar Nikolaj Benkič Tegethoffova cesta 44. Maribor. 835 8—2

Za svojo se želi vzeti deklico kahil 14 let staro. Kdo? se izve pri upravnistvu. 886 2—2

Karol Kocijančič

kamnoseški mojster

MARIBOR, samo Schillerstrasse 25.

izdeluje altarje, prižnice, podobe in vsa druga stavbinska dela iz kamna, žrni, spomenike itd.

Zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov.

4 6

Vinogradniki!

I. štajerska trsničarska zadruga

[pošta] Juršinci pri Ptuj

ima za nasadno dobo 1907/8 čez 250 tisoč suho cepljenih trt, različnih dobrih vrst na prodaj. — Obširni ceniki se pošiljajo na zahtevanje zastoj. — Nekateri udje imajo tudi lepa sadna drevesca (jablane) na prodaj. 720 (1)

Pozor! Čitaj! Pozor!

Pakraške želodčne kapljice.

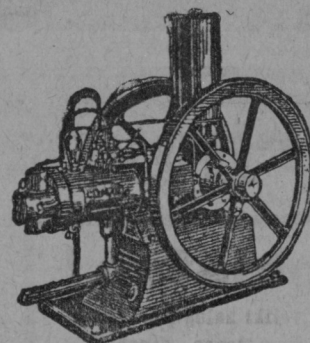
Staro slovito, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih želodca in črelih, osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka, krihi i. t. d. Nedosežno sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, vspeh siguren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanajstotrica) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosim, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija.)

656

Karol Sinkovič, ključavničar in izdelovatelj motorjev in strojev Maribor, Puffgasse 9.

Ker postaja bencin vedno dražji, so najboljši za industrijo in poljedelstvo

Climase Bohsel-motorji

pri katerih stane ena konjska moč za eno uro 1 1/2 do 2 1/2 vinarja. Ti motorji se lahko ogledajo v teku pri meni.

Karol Sinkovič, zastopnik Climase Bohsel-motorjev. 76

== Priporočam ==

se visokočastiti duhovščini za Svečnico zaradi voščenih sveč in sveč najboljše kakovosti po najnižjih cenah. Pošiljam franko.

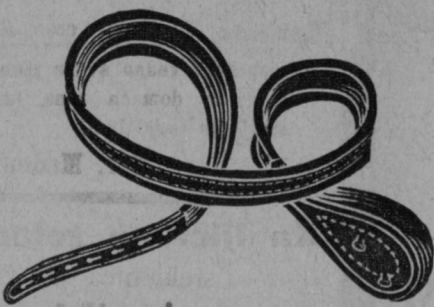
Z odličnim spoštovanjem

Franc Gert

19 3—2.

svečar v Mariboru.

Pase za kilo

s ali brez peresa, kakor tudi vsake vrste

bandaže,

pase za trebuh, suspenzorije itd. Nadalje pase proti telesni za-

krivljenosti, umetne ude, držaje za pokončno hojo, izdeluje ceno v vseh večjih mestih monarhije izvežbani in od gg. zdravnikov priporočani

Franc Podgoršek,

bandažist (rokavičar)

344 (5)

Maribor, Burggasse št. 7.

Zaloga vseh predmetov za streženje bolnikom in gumi specialitet.

Demetrij Glumac

kotlar

Ptuj, Poštna ulica

in MARIBOR, Kaserngasse št. 13

priporoča spoštovanim kmetovalcem kotle in najboljše brizgalnice, pri katerih jamči za dobro in trpežno delo.

Popravki vsake vrste ceno in hitro.

Kupujem stari baker, cinak in mesing po najboljši ceni.

Srečno in veselo

novi 1908. leto,

želim vsem cenjenim rodoljubom, ki so na katerisibodi način pripomogli do razvitja mojega narodnega podjetja z obljubo, da ostanem tudi v prihodnje na stalni postreži svojim odjemalcem v mesnici kakor tudi v gostilni točno, solidno in z najboljšo robo, ter se priporočam v blagohoten poset in naklonjenost. V gostilni imam tudi prijazne sobe za prenočišča. Z odličnim spoštovanjem

26 1-1

Josip Stelcer,

gostilničar pri mestu Gradec (Stadt Graz) in mesar v Celju.

Zahvala.

V prebriski žalosti, ki nas je zadela ob smrti naše predobre blage matere

Marlje Pajk,

posestnice v Zabukovju h. št. 21. pri Sevnici ob Savi

izrekamo tem potom za preobilne dokaze sočutja v boleznih in spremstva k večnem počitku preblage dobre rajne matere preč. g. Matiju Stoklasu, blagemu g. pečovodu Ivanu Korbunu in vsem marljivim pevcem, blagorod. g. Luka Senici, trgovcu v Šmarji pri Sevnici, nadalje predragim sorodnikom, prijateljem in znancom ter drugemu občinstvu, ki so se v tako obilnem številu od blizu in daleč pogreba udeležili, najiskrenejšo zahvalo. Bog poplačaj! — Zabukovje, dne 4. dec. 1907.

24 1—1

Žaljuči otroci.

S. Fras,

akademični slikar in učitelj risarstva 758

sedaj Gradec Muchargasse 33.

se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih slikarij, v različni, proti vremenu stanovitni tehniki, kakor: Al fresko, tempera, Kasein itd. Prevzamem tudi slikarijo na platno z oljnatimi barvami, kakor altarne slike, križeve pote in tudi slikanje portretov, popravljane vsakovrstnih slik. Zagotavljam natančno in umetniško izdelovanje.

Ljutomerčana,

zajamčeno pristno vino le iz ormoškega okraja, raznih letnikov, ima veliko množino po nizkih cenah na prodaj

Kletar. društvo v Ormožu.

PETER JAGODIČ

podobar, pozlata, slikar za cerkveno umetnost

Celje, Cerkveni trg šte. 4.

ponižno priporoča svojo veliko novo delavnico prečast. cerkvenim predstojnikom, duhovnikom in občanom, za izdelovanje altarjev, prižnic, križ. potov, božjih grobov, vsakovrstnih podob itd. po znano prav nizkih cenah. — Priporočam tudi svojo specialno delavnico za ponovljenje, predelovanje zgoraj omenjenih del. Delo se izvršuje prav solidno, fino, zaradi moje mnogoletne prakse. — Na razpolago so večletna spričevala posebno od blag. g. arhitekta c. kr. profesorja konservatorija višjih c. kr. šol J. Wist, kateri moja dela že mnogo let vodi in kontrolira. Za mnogobrojna naročila se zgoraj pisani priporoča.

823

8—2

RAZPIS CERKVE ZGRADBE.

Razpisuje se zmanjševalna dražba za zgradbo nove župnijske cerkve v Dolu pri Hrasniku na dan 8. prosinca 1908 in sicer ob 9. uri dopoldne v župnišču v Dolu.

Načrti, proračun in stavbeni pogoji so na ogled v župnijski pisarni v Dolu od 23. decembra 1907 nadalje. Od dala se bodo le posamezna dela, ako bodo okoliščine le količkej ugodne, in sicer so proračunjena: 1. Dvinarska in zidarska dela na 70.847-51 K; 2. tesarska dela na 6.524 K 74 v; 3. krovška dela na 1000 K; 4. kamnoseška dela na 5864 K; 5. kleparska dela na 2145-64 K; 6. podobarska dela na 2460 K; 7. strelovodna dela na 450 K; 8. mizar-ska, ključavničarska, steklarska in barvarska dela na 8363 K; 9. tlakarska dela na 3836 K. Skupaj 101.490-89 K.

Cerkveno-stavbeni odbor v Dolu dne 23. dec. 1907.

Anton Veternik,

župnik in načelnik stavbenega odbora.

3 2-2

Posejilnica na Vranskem

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

obrestuje hranilne vloge po 5% brez odbitka rentnega davka. 803-3 Načelnstvo.

Ker mi ni bilo mogoče pismeno vsem preč. gg. naročevalcem mojih del o novem letu častitati, voščim tem potom vsem „blagoslov božji“ ne le v novem letu ampak vsikdar!

Pozdrav iz goratih tirolskih planin!

Vaš rojak

27 1-1

Konrad Skaza,

atelier za cerkvena umetna dela Sv. Ulrich Gröden. Tirol.

Naznanilo preselitve.

Uljudno naznanjam svojim cenjenim odjemalcem, da sem se preselil s svojo mizarско obrtjo in izdelovalnico najboljših, na Avstro-Ogrskem patentiranih ledenih omar

v VIKTRINGHOF ULICO ŠT. 13

in prosim p. n. plemstvo, duhovništvo, čč. šolske sestre, p. n. pivovarnarje, hotelirje, gostilničarje in cenj. občinstvo, da mi izkaže tudi na novem prostoru svoje cenjeno zaupanje.

Z odličnim spoštovanjem se priporoča udani

Jan. Andr. Majcen,

mizar in izdelovalec ledenih omar v Mariboru.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo posluje od 1. septembra 1907 v svoji uradnici

na Glavnem trgu hiš. št. 5, I. nadstr.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo s 4½%, obrestmi. Obresti se pripišejo h kapitalu koncem vsakega leta in se obrestujejo potem enako glavnici. Rentni davek plača zadruga sama in ga ne zaračuni vložnikom, tako da ti dobijo od vsakih vložnih 100 K glavnice polnih 4 K 50 v obresti.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se na obrestih kaj zgubilo.

Posojila se dajejo le članom, ki pristopijo k zadrugi z deležom po 2 K, kateri je njihova last, in sicer na vknjižbo pri posestvih proti 50%, in 5½% in na osebni kredit proti 60% obrestovanju. Nadalje se izposojuje denar na zastavo vrednostnih papirjev, zlatnine, srebrnine itd. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame zadruga v svojo last in jih prenese na svoje ime (konvertira) proti povrnitvi gotovih izdatkov, ki pa nikdar ne presegajo zneska 8 K.

V pisarni se sprejemajo vse tozadevne prošnje in se brezplačno in hitro rešujejo. Uradni dan je vsak torek in petek od 8. do 12. ure dopoldne. Pojasnila glede posojil in drugih denarnih operacij pa se dajejo vsak dan razun nedelje med navadnimi uradnimi urami, t. j. od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 6. popoldne. Za pismena pojasnila naj se priloži v znamkah 20 v za navadno, ozir. 45 v za priporočeno pismo. **Pošne hranilnice čekovno št. 92.593; položilce za pošto hranilnice so na razpolago.**

Načelnstvo: Anton Cestnik, profesor v Celju, načelnik; Ivan Fon, profesor v Celju, prvi načelnikov namestnik; Franc Samec, posetnik in gostilničar na Ložnici pri Celju, drugi načelnikov namestnik, Jožef Kač, veleposestnik v Bukovčah št. 34; Ivan Karba, posest. v Gaborju pri Celju, Franc Kmecl, hišni posestnik v Celju, Peter Kostić, trgovec v Celju, Karol Koželj, posestnik v Bukovčah št. 2, Franc Lipovšek, veleposestnik v Medlogu št. 2, Jožef Rebov, posestnik v Cretu št. 9, pri Teharjah odborniki.

Nadzorstvo: Mil. gosp. Franc Ogradi, opat v Celju, gg. dr. Ivan Benkovič odvetnik v Brežicah, dr. Lavoslav Gregorec, kanonik pri Novicerkvi, dr. Ludovik Filipič, odvetnik v Celju, Matevž Glinšek, veleposestnik in župan na Gornji Hudinji, Franc Nidorfer, v Vrhu pri Zalcu, Franc Zdolšek, župnik pri Sv. Juriju ob Taboru.

Podpirajte le narodne trgovce in obrtnike!

M. E. Šepec: Maribor

Grajski trg

= št. 2 =

trgovina s manufakturnim : platnenim : suknemim ter konfekcijskim blagom : priporoča slavnemu občinstvu svojo veliko izbiro po najnižji ceni :

Pohišstvo!

v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, otročje postelje ter ogledala po najnižji ceni.

Franc Pleteršek, Maribor

Koroška cesta št. 10.

Pozor! kupovalci!

„Pri sv. Jožefu“!

Jožef Ulaga v Mariboru

Tegethofova cesta št. 21

priporoča svojo veliko in najnovejšo zalogo manufakturnega blaga, kakor: velika izbor volnene obleke za jesen in zimo po jako nizki ceni, kakor tudi velikanska zaloga spletenih in drugih raznovrstnih robocev. — Dalje priporoča tudi jako dobro modno sukno za moške obleke. Vsakovrstne preproge, odeje in rjuhe, platno za perilo, moške in ženske srajce, ter sploh vse najrazličnejše perilo. Vse po najnižji ceni!

Vsled ugodnega nakupa blaga mi je mogoče prodajati blago 10 % cenejše kakor drugod.

Svoji k svojim!

Nova trgovina

F. Bureš, urar, očalar

in zlatar

v Mariboru : Tegethofova cesta št. 33.

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih srebrnih in niklastih ur, očal, dalnogledov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let. Vsi popravki se točno in hitro izvršijo.

Trgovina z manufakturnim, modnim in drobnim blagom

Feliks Rop : Maribor

Grajski trg št. 5

priporoča svojo veliko zalogo suknene in volnene blaga za moške in ženske obleke, kakor tudi prav dobro platno za vsakovrstno perilo. — Oprave za ženitve, garniture, preproge in odeje v največji izbiri po najnižji ceni.

NEVESTE

in ženini kupijo najlepše in najcenejše obleke v

TRGOVSKI HIŠI

R. STERMECKI

Celje.

Narodna gostilna

Pri pošti

Maribor, Tegethofova cesta 49

priporoča vedno sveže pivo, izvrstna domača vina ter mrzle in tople jedi.

Mar. Meden.

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

izdeluje s parnimi stroji iz najboljših, večkrat prelete gline priznane najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsakovrstno drugo strešno opeko, opeko za sid, za oboke, dimnike, rekontra-opeke, plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamenarju A. Glaser-ju.

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor: hišno orodje, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Corno št. 1.

Kapljice za želodčni krč : Stane ena steklenica 50 vinarjev.

Žganje proti trganju : Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zgloboh in udih. Cena 1 K.

F. Prull : mestna lekarna pri c. kr. orlu Maribor, Glavni trg št. 15.

!SVOJI K SVOJIM!

R. Salmič, Celje

Narodni dom.

Največji in najcenejši eksport. ur — srebrne, zlatarne in optičnih predmetov. : Naročite najnovejši cenik brezplačno.

M. Berdajs

Maribor !
Sofijin trg

trgovina s špecerijjskim blagom in semeni : priporoča la BARTHELNOVO apno za poklajo : brusne in mlinske kamne vsake velikosti! Kupuje lepo pšenico po najvišji ceni!